

מיפוי חטיבות הביניים

מאפייני התלמידים והישגיהם

בשנה"ל תשע"ז

ספטמבר 2018

קרן דביר

תוכן עניינים

מבוא.....	2
1.א. מאפייני והישגי תלמידים – כללי.....	3
1.א.1 הישגים בבחינות המיצ"ב – השוואות לפי אוכלוסיות עניין.....	4
2.א.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מגזר ופיקוח.....	5
3.א.1 הישגים בבחינות המיצ"ב – השוואות לפי אוכלוסיות עניין, מגזר ופיקוח.....	7
4.א.1 החינוך הערבי – פילוח למגזרים.....	9
1.4.א.1 הישגים בבחינות המיצ"ב – החינוך הערבי השוואה לפי מין.....	10
ב.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי סוגי מוסדות החינוך וגודלם.....	11
1.ב.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי סוג בית הספר.....	11
2.ב.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי גודל בית הספר.....	13
ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדדים חברתיים כלכליים.....	15
1.ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד טיפוח בית ספרי.....	15
1.1.ג.1 הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב – השוואה לפי אוכלוסיות עניין ומדד טיפוח בית ספרי....	17
2.ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר.....	20
3.ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר.....	22
א.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – כללי.....	24
2.א.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מגזר ופיקוח.....	25
ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדדים חברתיים כלכליים.....	27
1.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד טיפוח בית ספרי.....	27
2.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר ..	29
3.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר ...	31

מבוא

לבקשת קרן טראמפ קובצו ונערכו נתוני מערכת החינוך הקשורים לחטיבות הביניים (שכבות ז'-ט'). בין הנושאים שעבורם קובצו הנתונים בדוח זה:

- מאפייני תלמידים (מין, מוצא והשכלת הורים) והישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב (כיתה ח') בפילוח לפי מאפייני בתי הספר: מגזר, פיקוח וגודל בית הספר.

- מאפייני תלמידים (מין, מוצא והשכלת הורים) והישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב (כיתה ח') בפילוח לפי מאפיינים חברתיים – כלכליים: מדד טיפוח בית ספרי, אשכול חברתי כלכלי של יישוב בית הספר ומדד פריפריאליות של יישוב בית הספר.

הדוח נחלק לשני חלקים – בחלקו הראשון בחינת מערכת החינוך הרגיל בשנת הלימודים תשע"ז כולה ובחלקו השני בחינת בתי הספר הגדולים בלבד (בתי הספר המכילים לפחות 4 כיתות בכל שכבה).

הנתונים נאספו תוך שימוש בנתוני חדר המחקר הווירטואלי של משרד החינוך ונתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

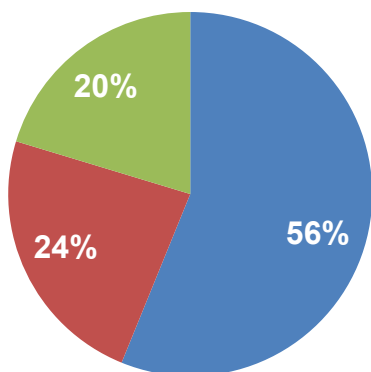

1.א. מאפייני והישגי תלמידים – כללי

בשנת הלימודים תשע"ז למדו בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל 413,677 תלמידים.

בכל אחת מהשכבות, כ-137,000 תלמידים, 51% מהם בנים ו-49% בנות.

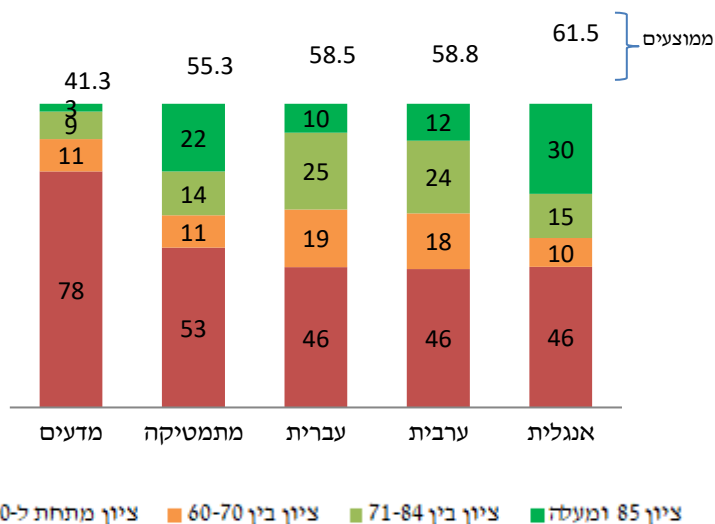
5% מכלל התלמידים (קרוב ל-19,000 תלמידים) נולדו בארצות אחרות מִישראל ו-2% מכלל התלמידים (כמעט 9,000 תלמידים) הינם ממוצא אתיופי¹.

■ בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

השכלת הורים

מעל למחצית מהתלמידים בכל שכבה מגיעים מבתים בהם ממוצע השכלת ההורים עומד על 12 שנות לימוד לכל היותר (השכלה תיכונית). לכרבע מהתלמידים הורים בעלי תואר ראשון ולחמישית מהתלמידים הורים בעלי תארים מתקדמים.

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב

בבחינות המיצ"ב במדעים, מתמטיקה ואנגלית נבחנו כרבע מכלל התלמידים בשכבת ח'.

תחום הידע בו ההישגים הם הגבוהים ביותר הוא אנגלית ותחום הידע בו ההישגים הם הנמוכים ביותר הוא מדעים.

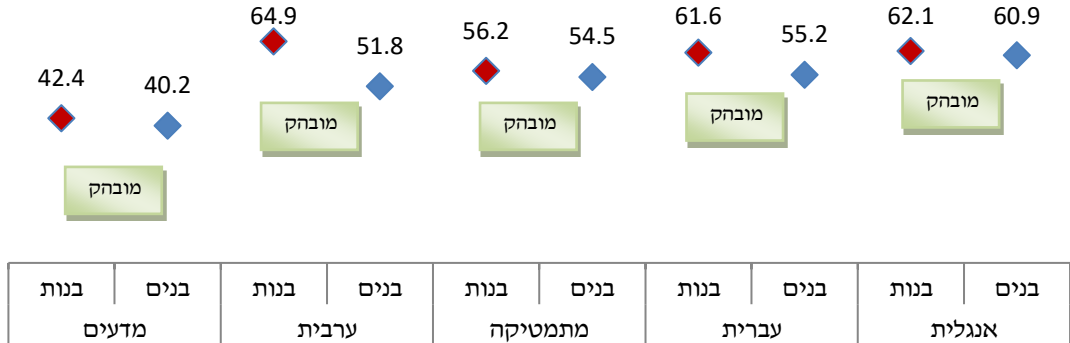
בתחום שפת האם (עברית וערבית) הישגי תלמידים דומים.

¹ נולדו באתיופיה או שאחד מהוריהם נולד באתיופיה.

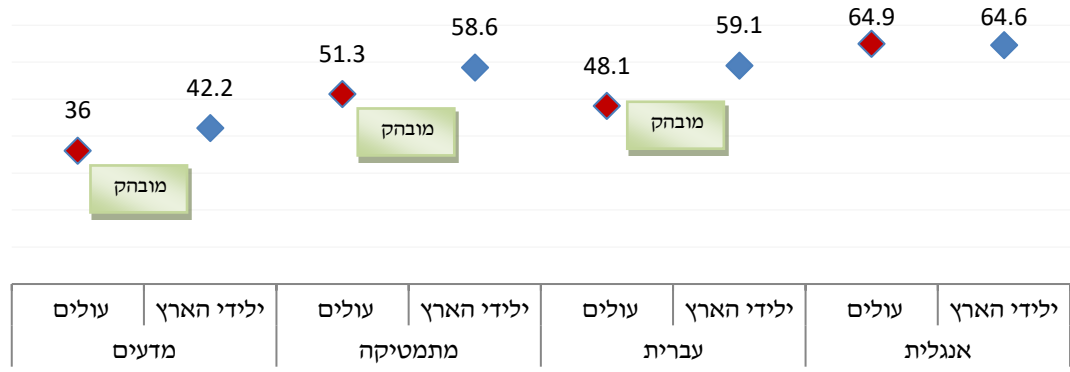
1.א.1 הישגים בבחינות המיצ"ב – השוואות לפי אוכלוסיות עניין

מין

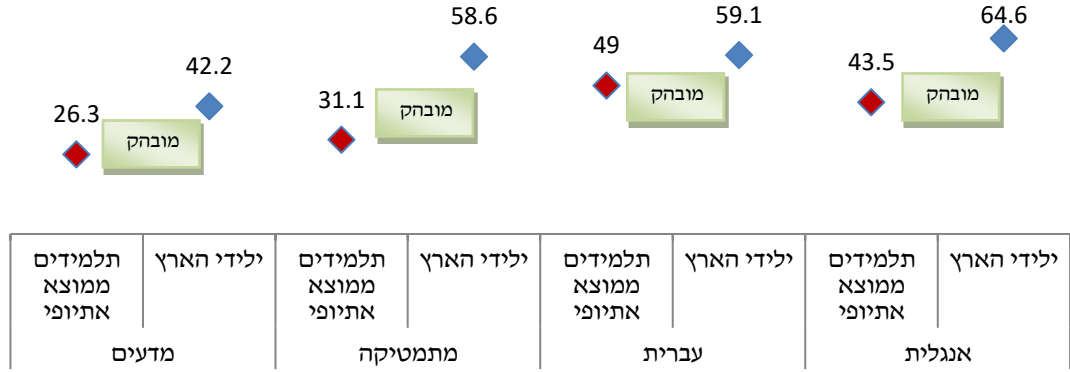
בכל בחינות המיצ"ב ניכרת עליונות לבנות בהישגים בבחינה. ממוצעי ציוני הבנות גבוהים בשתי נקודות ועד ציון שלם (הפערים הגבוהים ביותר במבחנים בשפות האם).

תלמידים עולים (שאינם ילידי הארץ)
 בשנת תשע"ז נבחנו בבחינות המיצ"ב כ-1400 תלמידים עולים (המהווים כמעט רבע מכלל התלמידים העולים בשכבת ח'). הישגי תלמידים אלו נמוכים בצורה מובהקת מהישגי התלמידים ילידי הארץ בחינוך העברי בכל מקצועות ההיבחנות למעט אנגלית.

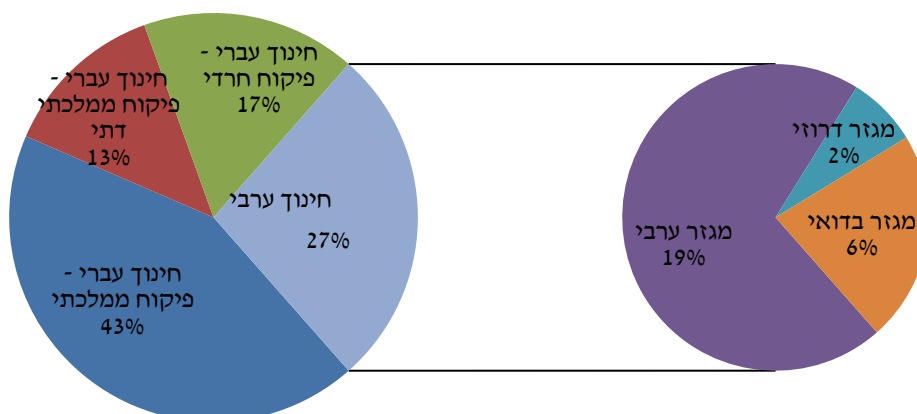

תלמידים ממוצא אתיופי
 בשנת תשע"ז נבחנו בבחינות המיצ"ב כ-940 תלמידים ממוצא אתיופי (המהווים כמעט שליש מכלל התלמידים ממוצא אתיופי בשכבת ח'). הישגי תלמידים אלו נמוכים בצורה מובהקת מהישגי התלמידים ילידי הארץ בחינוך העברי בכל מקצועות ההיבחנות.

1.א.2. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מגזר ופיקוח

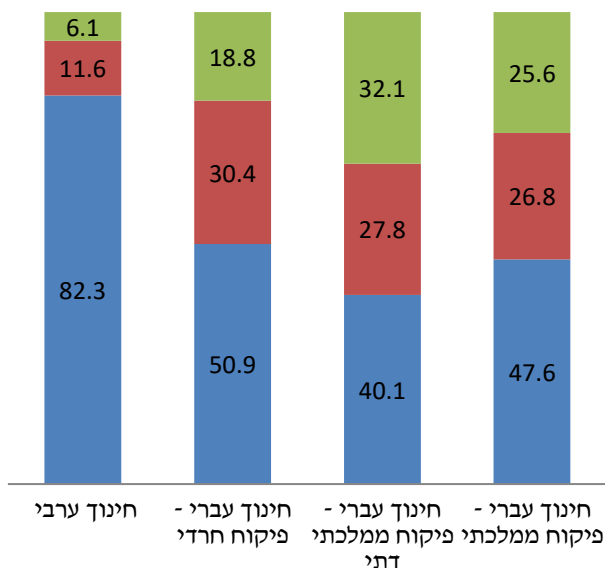
בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מגזר ופיקוח בצורה הבאה:

בכל אחד מהמגזרים ומהפיקוחים, 51% מהם בנים ו-49% בנות.

עשירית מתלמידי הפיקוח הממלכתי דתי נולדו בארצות אחרות מִישראל, האחוזים המקבילים בפיקוחים האחרים בחינוך העברי נמוכים במעט (6% בפיקוח הממלכתי ו-3% בלבד בפיקוח החרדי).

7% מתלמידי הפיקוח הממלכתי דתי הינם ממוצא אתיופי, בפיקוח הממלכתי בחינוך העברי אחוז התלמידים ממוצא אתיופי עומד על 3% בלבד.

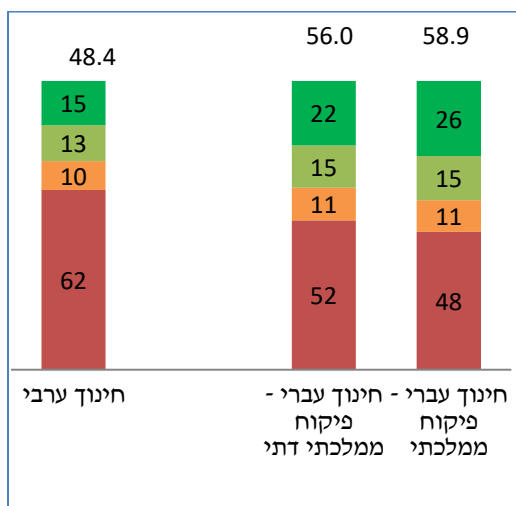
השכלת הורים לפי מגזר ופיקוח

תלמידי שכבות ז'-ט' בפיקוח הממלכתי- דתי הגיעו מרקע משפחתי המשכיל ביותר בהשוואה לאוכלוסיות האחרות: כשליש הגיעו מבתיים בהם להורים תארים אקדמיים מתקדמים, מעל לרבע הגיעו מבתיים בהם להורים תואר ראשון. בחינוך העברי בפיקוחים הממלכתי והחרדי כמחצית מהתלמידים הגיעו ממשפחות שלהורים השכלה תיכונית בלבד. ההבדלים בין תלמידי פיקוחים אלו מצויים באחוזי התלמידים שלהוריהם השכלה גבוהה.

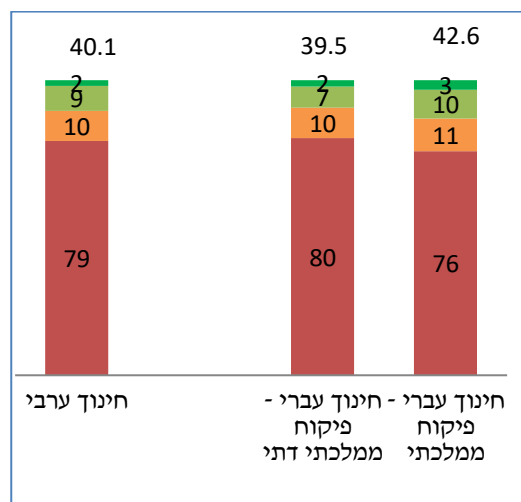
תלמידי החינוך הערבי הגיעו ממשפחות שלהורים בהם השכלה נמוכה יחסית לאוכלוסיות האחרות: מעל ל-80% מהתלמידים מגיעים ממשפחות שלהורים לכל היותר השכלה תיכונית ורק לאחוזים בודדים מהתלמידים, הורים בעלי תארים מתקדמים.

■ בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

מתמטיקה

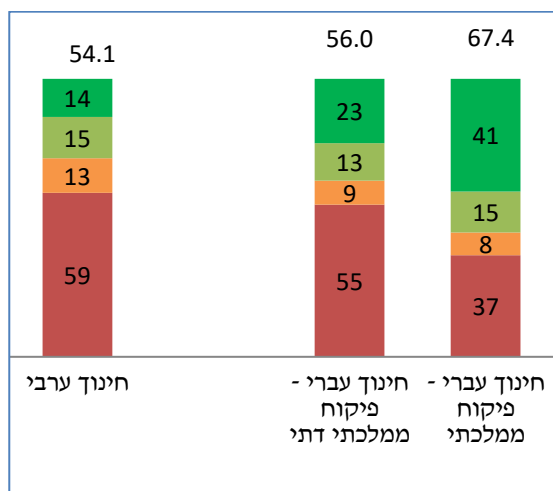
מדעים

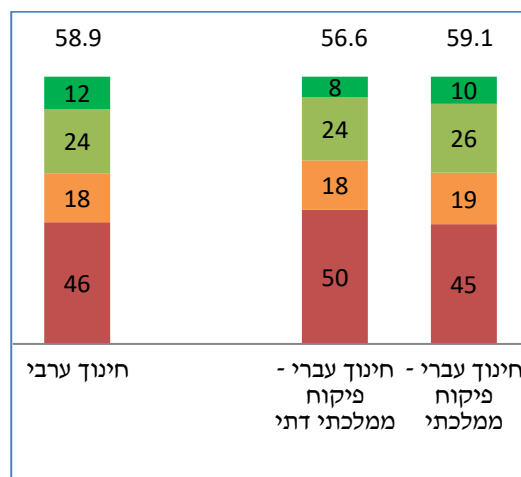
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב לפי מגזר ופיקוח.

בבחינה במתמטיקה הישגי תלמידי החינוך הערבי נמוכים משמעותית מהישגי תלמידי החינוך העברי, בבחינות בתחומי המדעים ושפת האם דומים הישגיהם להישגי התלמידים בחינוך העברי. בתחום האנגלית הישגי תלמידי החינוך העברי ממלכתי גבוהים משמעותית מהישגי תלמידי הפיקוח הממלכתי דתי והחינוך הערבי.

אנגלית

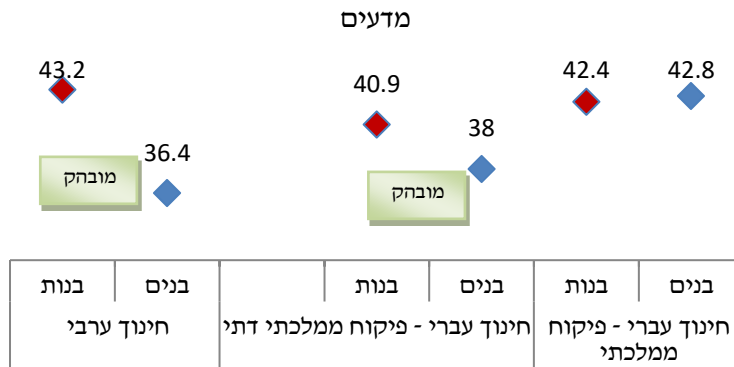
שפת אם²

■ ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

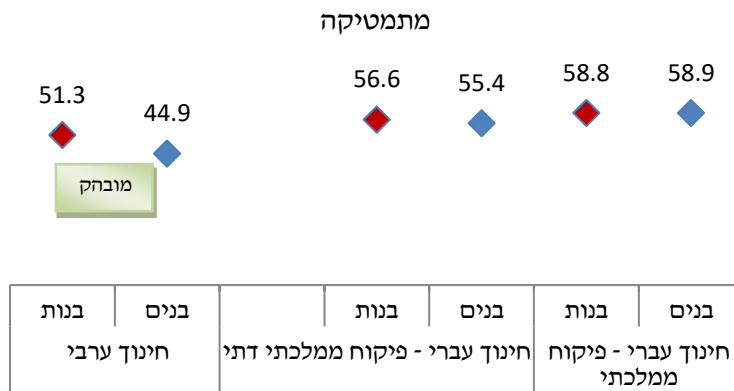
² עברית בחינוך העברי, ערבית בחינוך הערבי

3.א.1 הישגים בבחינות המיצ"ב – השוואות לפי אוכלוסיות עניין, מגזר ופיקוח

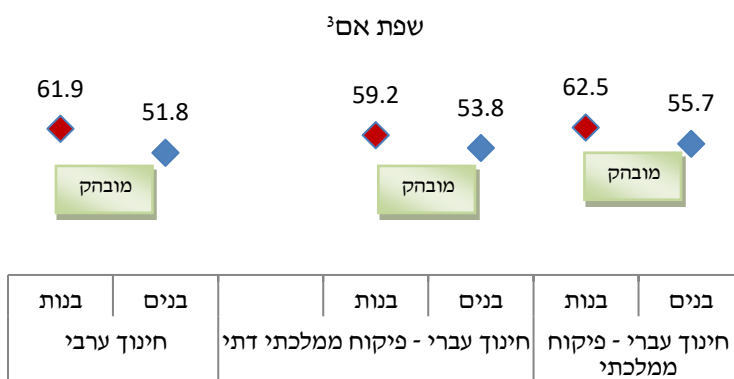
מין

בקרב תלמידי החינוך העברי ממלכתי לבנות יתרון מובהק על פני הבנים רק בתחום שפת האם (הבחינה בעברית).

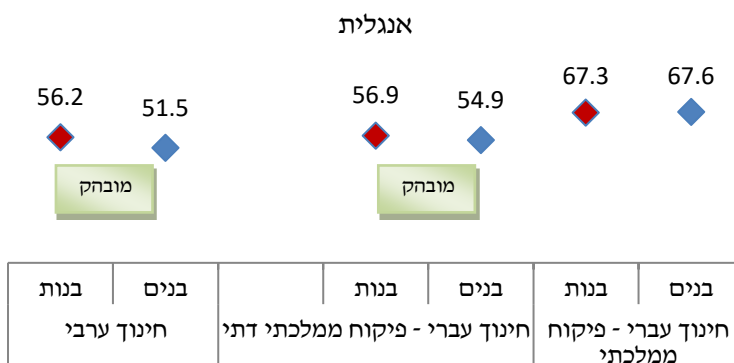

בקרב תלמידי הפיקוח הממלכתי דתי לבנות יתרון מובהק על פני הבנים בכמעט כל מקצועות ההיבחנות למעט מתמטיקה.

בתחום שפת האם לבנות יתרון משמעותי של יותר מחצי ציון בממוצע.

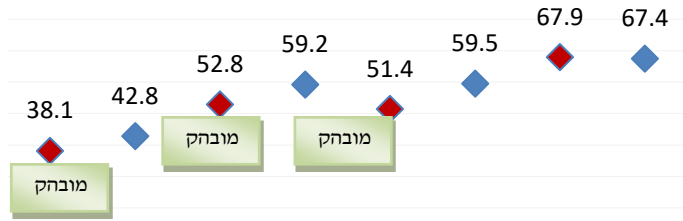
בקרב תלמידי החינוך הערבי לבנות יתרון מובהק ומשמעותי על פני הבנים, בכל מקצועות ההיבחנות: בתחום שפת האם (ערבית) ממוצע הישגי הבנות גבוהים בציון שלם ממוצע הישגי הבנים, בתחום המדעים ממוצע הישגי הבנות גבוה בחצי ציון ממוצע הישגי הבנים.

³ עברית בחינוך העברי, ערבית בחינוך הערבי

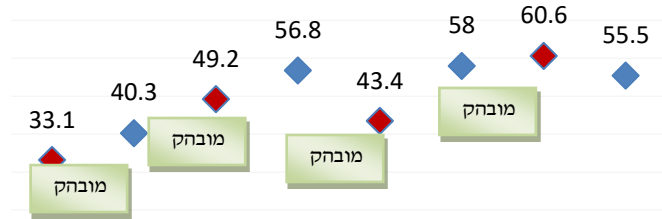

חינוך עברי – פיקוח ממלכתי

ענף	עולים	ילידי הארץ
מדעים	38.1	42.8
מתמטיקה	52.8	59.2
עברית	51.4	59.5
אנגלית	67.9	67.4

חינוך עברי – פיקוח ממלכתי דתי

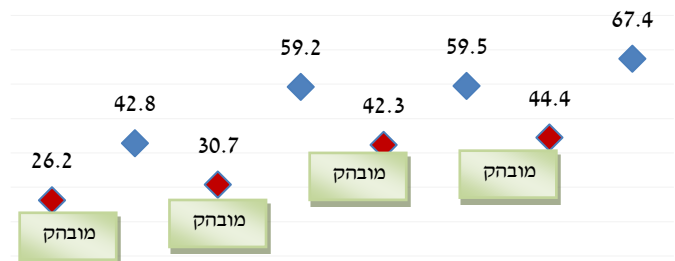

ענף	עולים	ילידי הארץ
מדעים	33.1	40.3
מתמטיקה	49.2	56.8
עברית	43.4	58
אנגלית	60.6	55.5

תלמידים עולים (שאינם ילידי הארץ)

הישגי התלמידים העולים נמוכים בצורה מובהקת מהישגי התלמידים ילידי הארץ בחינוך העברי (בפיקוחים הממלכתי והממלכתי דתי) בכל מקצועות ההיבחנות למעט אנגלית (בפיקוח הממלכתי לא קיים הבדל ובפיקוח הממלכתי דתי ממוצע הישגי התלמידים העולים גבוה בחצי ציון ממוצע הישגי ילידי הארץ). בקרב תלמידי הפיקוח הממלכתי דתי, הפערים בהישגי התלמידים העולים וילידי הארץ גדולים מאד ומגיעים לפערים של קרוב לציון (בעברית, במתמטיקה ובמדעים).

חינוך עברי – פיקוח ממלכתי

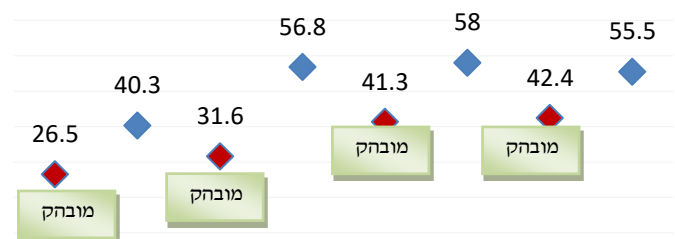

ענף	תלמידי ממוצא אתיופי	ילידי הארץ
מדעים	26.2	42.8
מתמטיקה	30.7	59.2
עברית	42.3	59.5
אנגלית	44.4	67.4

תלמידים ממוצא אתיופי

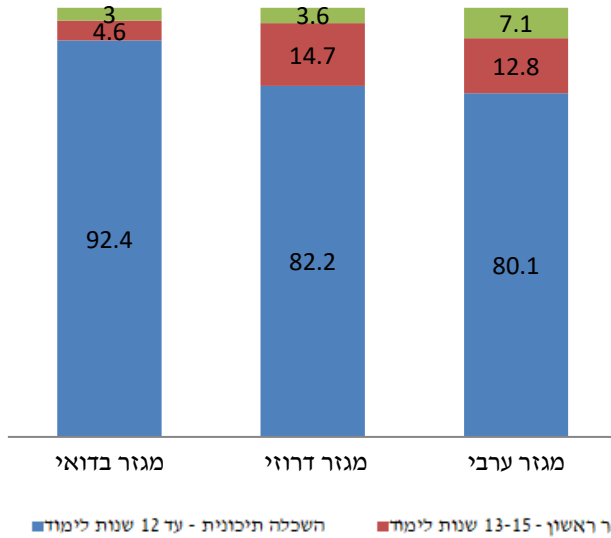
הישגי התלמידים ממוצא אתיופי נמצאו נמוכים בצורה מובהקת מהישגי התלמידים ילידי הארץ בחינוך העברי בכל מקצועות ההיבחנות. הפערים בקרב תלמידי הפיקוח הממלכתי גדולים מאד וסובבים סביב שני ציונים ואף יותר.

חינוך עברי – פיקוח ממלכתי דתי

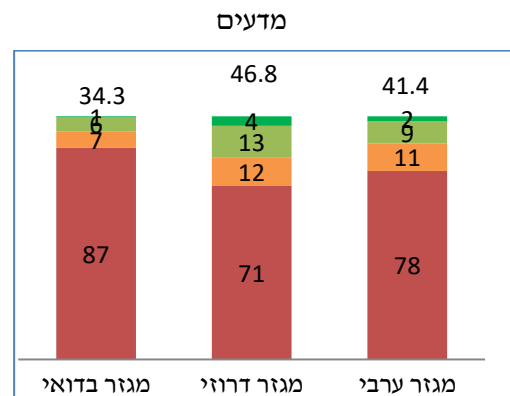
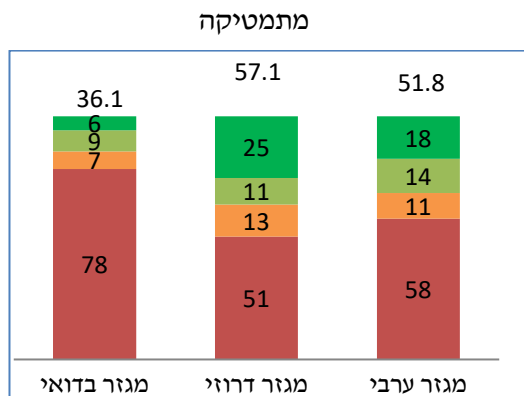

ענף	תלמידי ממוצא אתיופי	ילידי הארץ
מדעים	26.5	40.3
מתמטיקה	31.6	56.8
עברית	41.3	58
אנגלית	42.4	55.5

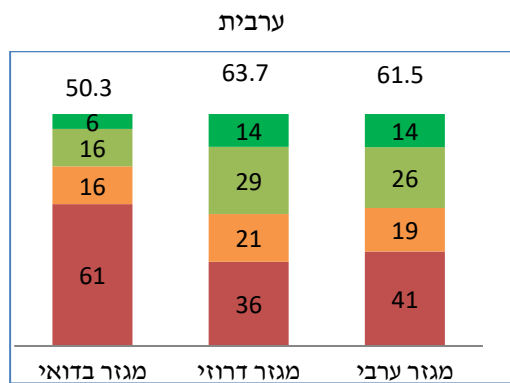
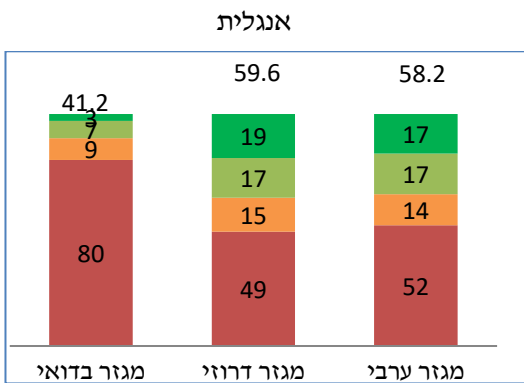
4.א.1. החינוך הערבי – פילוח למגזרים

השכלת הורים בחינוך הערבי
 כפי שהוזכר קודם, תלמידי שכבות ז'-טי' בחינוך הערבי הגיעו ממשפחות להן רקע השכלתי נמוך מאשר תלמידי החינוך העברי. מפילוח למגזרים השונים בחינוך הערבי עולה כי תלמידי המגזר הבדואי הגיעו ממשפחות שלהן רקע השכלתי נמוך אף יותר, כאשר מעל 90% מתלמידים אלו הגיעו מבתיים בהם ממוצע ההשכלה המקסימאלית של ההורים היא תיכונית

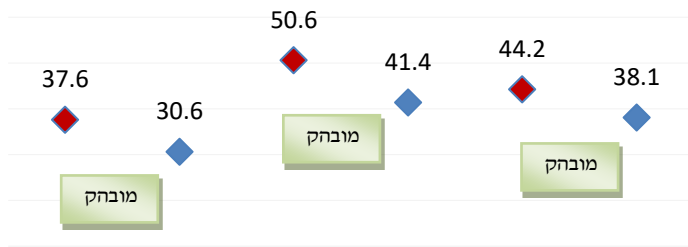

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, בחינוך הערבי לפי מגזר.
 עליונותם של תלמידי המגזר הדרוזי מבחינת הישגים בבחינות המיצ"ב, בולטת לאורך מערך התרשימים, בייחוד תחומי המדעים והמתמטיקה. הישגי תלמידי המגזר הבדואי נמוכים בצורה משמעותית מהישגי תלמידי שני המגזרים האחרים.

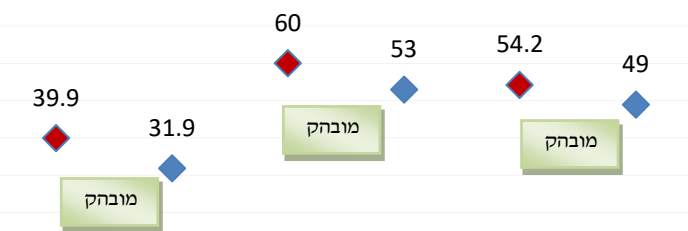
ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

מדעים

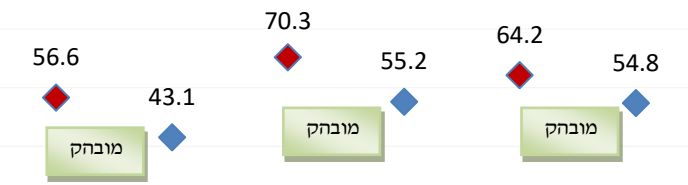
מגזר	בנות	בנים
מגזר בדואי	37.6	30.6
מגזר דרוזי	50.6	41.4
מגזר ערבי	44.2	38.1

מתמטיקה

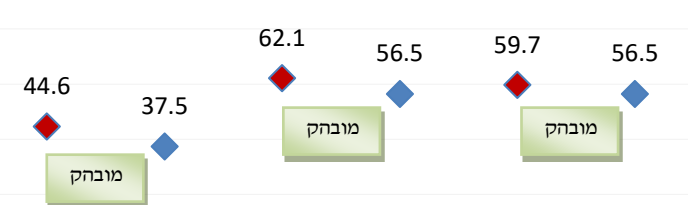
מגזר	בנות	בנים
מגזר בדואי	39.9	31.9
מגזר דרוזי	60	53
מגזר ערבי	54.2	49

ערבית

מגזר	בנות	בנים
מגזר בדואי	56.6	43.1
מגזר דרוזי	70.3	55.2
מגזר ערבי	64.2	54.8

אנגלית

מגזר	בנות	בנים
מגזר בדואי	44.6	37.5
מגזר דרוזי	62.1	56.5
מגזר ערבי	59.7	56.5

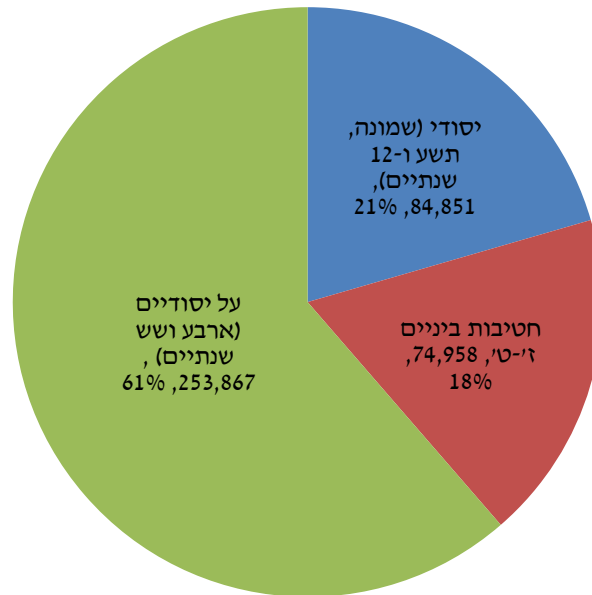
מין

בכל בחינות המיצ"ב בשנת תשע"ז, נמצאו הישגי הבנות בחינוך הערבי על פני כל המגזרים, גבוהים במובהק מהישגי הבנים. הפערים המשמעותיים ביותר נמצאו בתחום השפה הערבית, פער של מעל לציון (10 נקודות) בציון הממוצע. בשאר תחומי ההיבחנות עמדו הפערים על כ-חצי ציון בממוצע.

1.1. ב. מאפייני והישגי תלמידים – לפי סוגי מוסדות החינוך וגודלם

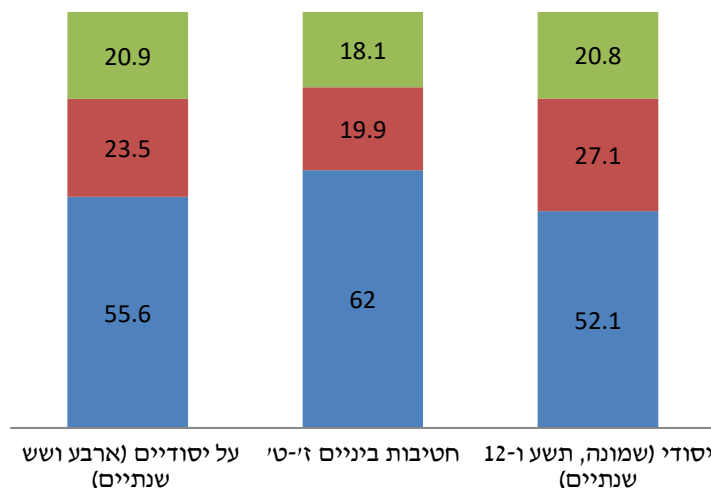
1.1. ב.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי סוג בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'–ט' בחינוך הרגיל, לפי סוגי בתי הספר בצורה הבאה:

בבתי הספר היסודיים (שמונה עד 12 שנים). 49% בנים ו-51% בנות, 4% תלמידים עולים וכמה עשרות תלמידים ממוצא אתיופי.

בבתי הספר המוגדרים חטיבות ביניים 51% בנים ו-49% בנות, 3% תלמידים עולים ו-1% תלמידים ממוצא אתיופי. בבתי הספר על יסודיים 51% בנים ו-49% בנות, 5% תלמידים עולים ו-3% תלמידים ממוצא אתיופי.

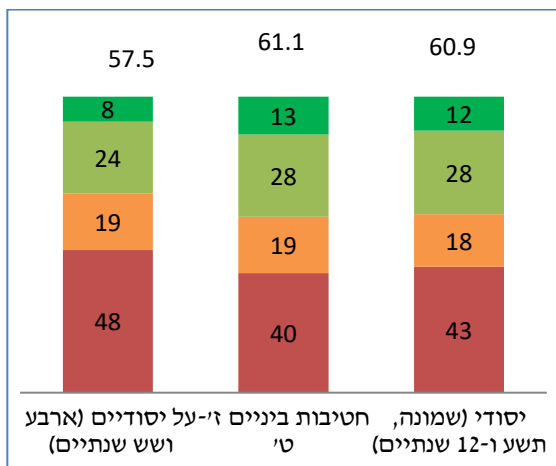
השכלת הורים לפי סוג בית הספר

התפלגות השכלת ההורים נמצאה דומה למדי, כאשר תלמידי חטיבות הביניים הגיעו מרקע השכלתי נמוך במקצת משאר סוגי בתי הספר. בבתי הספר היסודיים והעל יסודיים קצת מעל למחצית מהתלמידים הגיעו ממשפחות שלהוריהן השכלה תיכונית בלבד, סביב רבע מהתלמידים הגיעו ממשפחות שלהורים תואר ראשון. כחמישית מהתלמידים הגיעו מבתיים שלהורים תארים מתקדמים.

בחטיבות הביניים מעל 60% מהתלמידים הגיעו ממשפחות שלהורים השכלה תיכונית, קצת פחות מחמישית הגיעו ממשפחות שלהורים תואר ראשון ו-18% הגיעו ממשפחות שלהורים תארים מתקדמים.

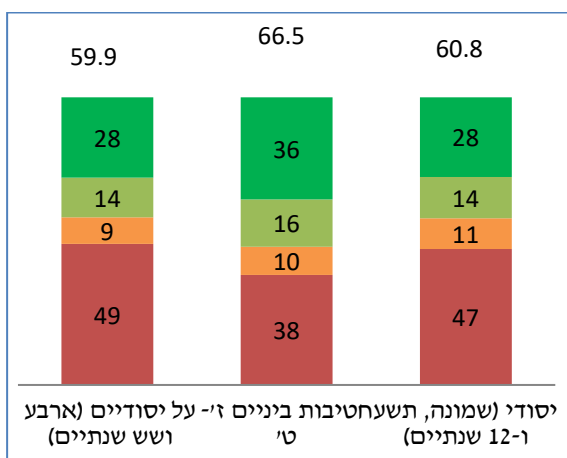
בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד ■

עברית

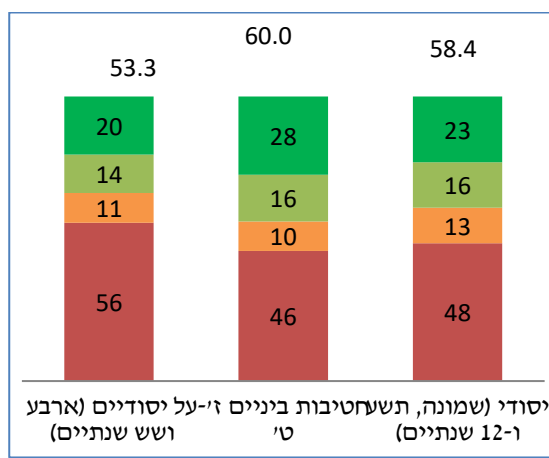

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי סוג מוסד
 בקרב תלמידי בתי הספר היסודיים נבחנו במבחני המיצ"ב רק 7% מתלמידי כיתות ח', קצת מעל לרבע מתלמידי חטיבות הביניים וכמעט שליש מתלמידי העל-יסודי נבחנו באותן בחינות.
 בתי הספר העל-יסודיים בולטים בהישגים נמוכים במובהק בהשוואה לשני סוגי בתי הספר האחרים. חטיבות הביניים בולטות בהישגים גבוהים במובהק לעומת סוגי בתי הספר האחרים בכל תחומי ההיבטנות למעט עברית.

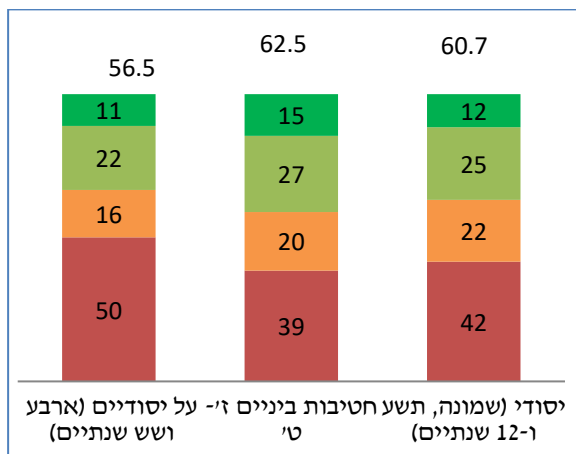
אנגלית

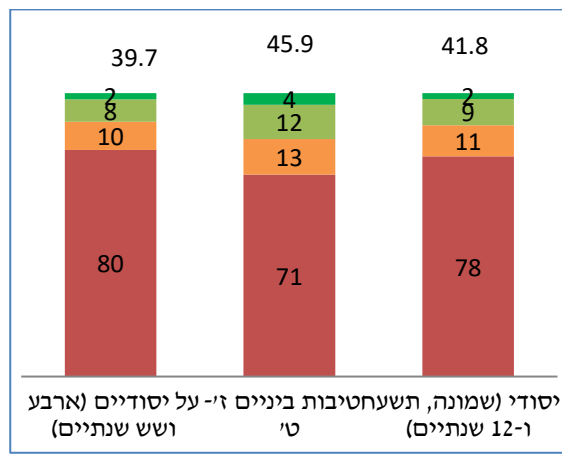
מתמטיקה

ערבית

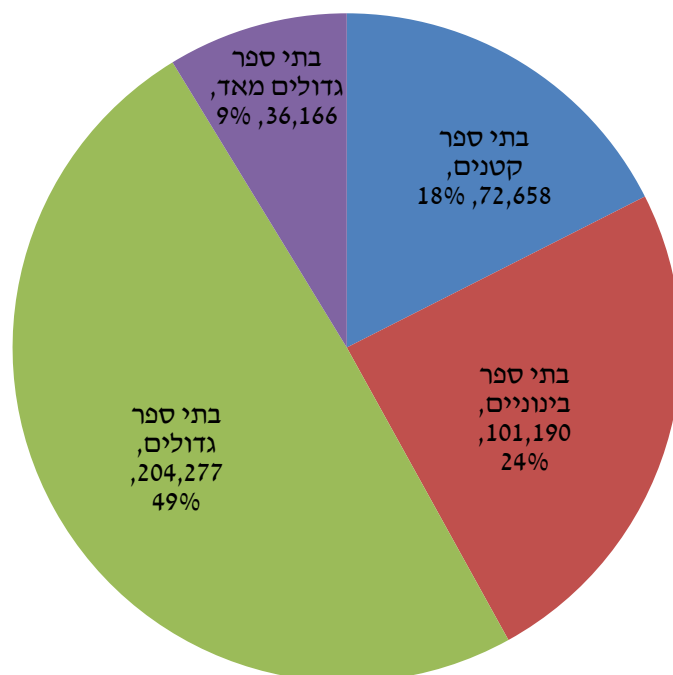
מדעים

■ ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

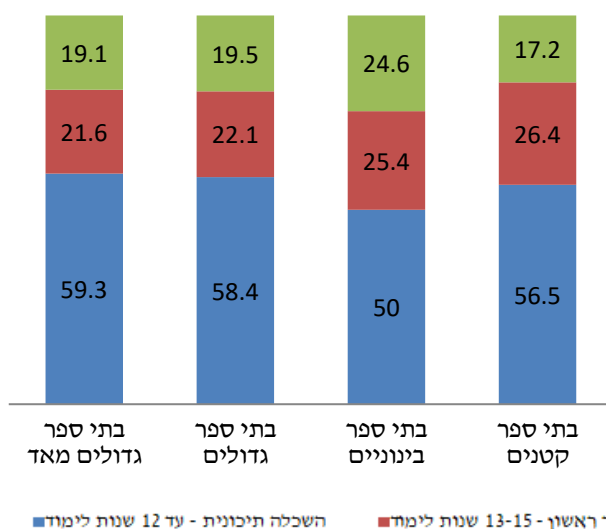
1.2.2. מאפייני והישגי תלמידים – לפי גודל בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי גודלי בתי הספר בצורה הבאה:

בבתי הספר הקטנים רוב של 60% לבנים, בשאר סוגי בתי הספר סביב 51% בנות.

בבתי הספר הקטנים והבינוניים נמצא אחוז גבוה יותר של תלמידים עולים (6%) ושל תלמידים ממוצא אתיופי (3%) וזאת בהשוואה לבתי ספר גדולים וגדולים מאד.

השכלת הורים לפי גודל בית הספר

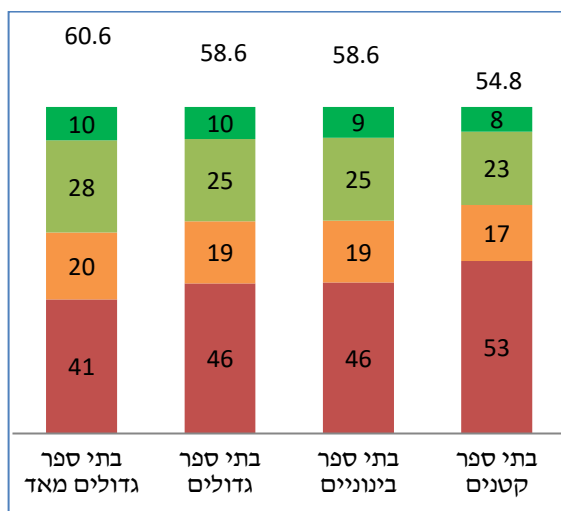
התפלגות השכלת ההורים נמצאה דומה למדי בין גדלי בתי הספר השונים, כאשר ניכר כי בבתי הספר הגדולים והגדולים מאד התלמידים הגיעו מרקע השכלתי נמוך במקצת (כמעט 60% מהתלמידים מגיעים ממשפחות שבהן להורים השכלה תיכונית ופחות מכך).

■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד

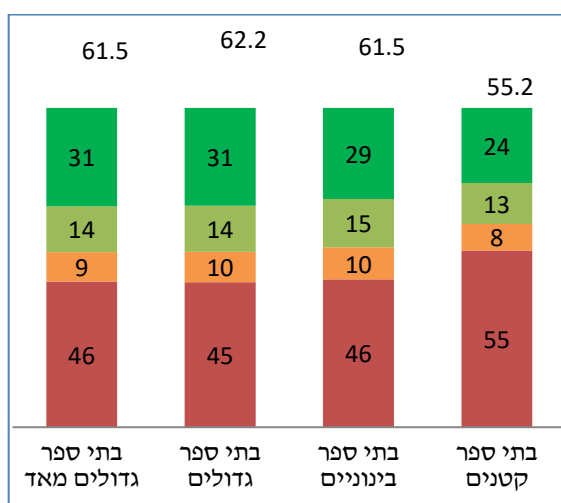
■ בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד

עברית

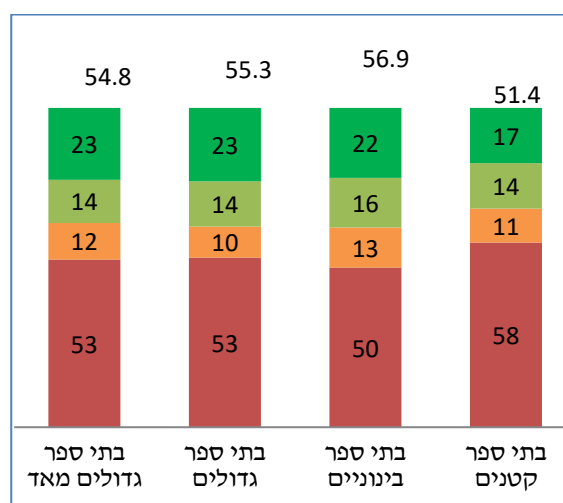

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי גודל מוסד
 רק כעשירית מתלמידי כיתות ח' בבתי הספר הקטנים נבחנו בבחינות המיצ"ב. בשאר בתי הספר נבחנו בבחינות המיצ"ב כרבע ואף למעלה מכך מכלל תלמידי כיתות ח'.
 המגמה הכוללת ביותר היא הישגיהם הנמוכים במובהק של תלמידי בתי הספר הקטנים, לעומת שאר בתי הספר.

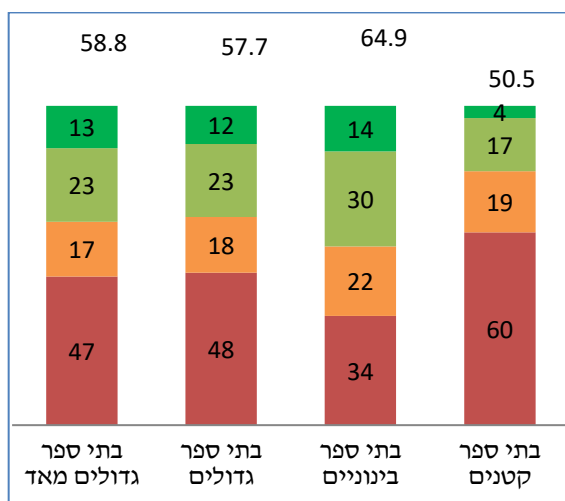
אנגלית

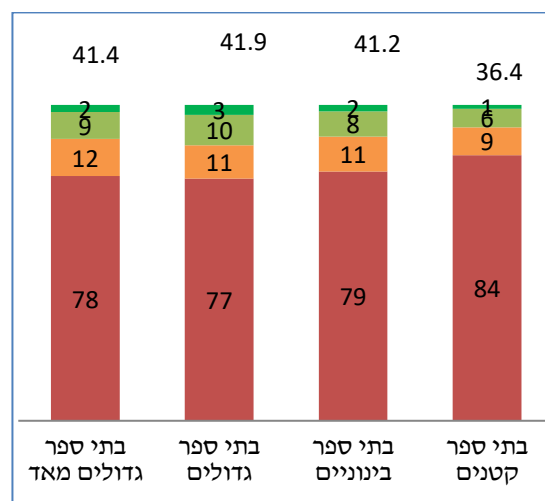
מתמטיקה

ערבית

מדעים

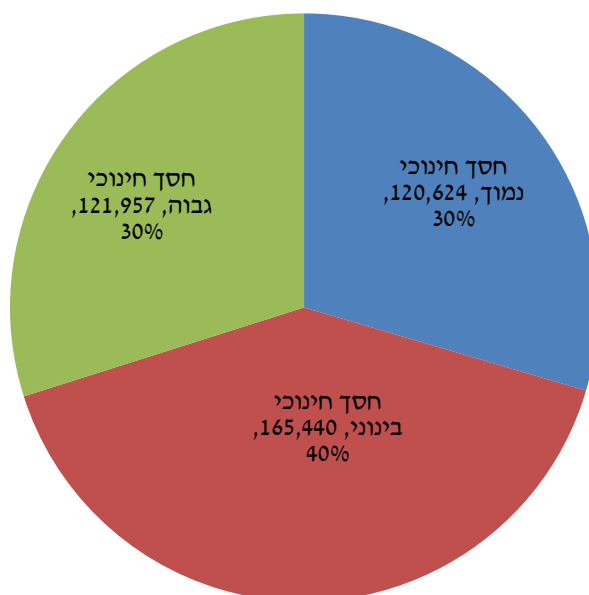

ציון 85 ומעלה ■ ציון 71-84 ■ ציון 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

1.ג.1 מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדדים חברתיים כלכליים

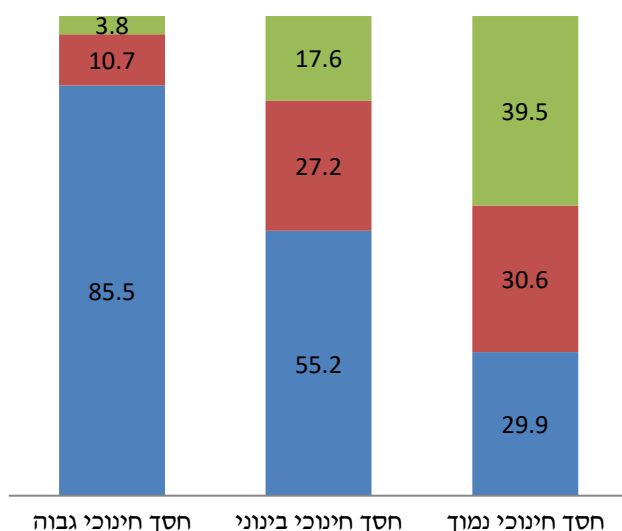
1.ג.1.1 מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד טיפוח בית ספרי

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מדד טיפוח בית הספר בצורה הבאה:

לא נמצאו הבדלים משמעותיים מבחינת הפילוח לפי מין

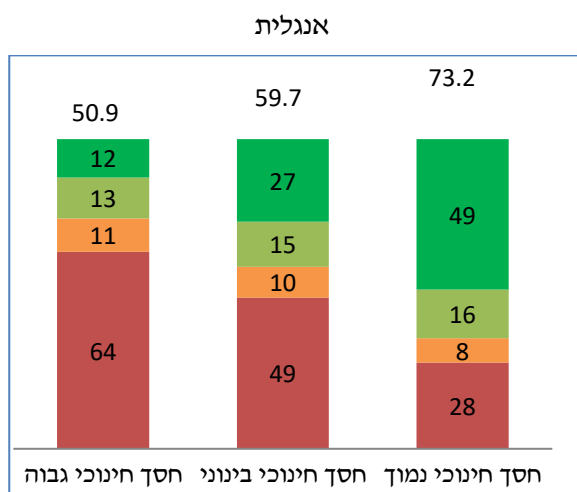
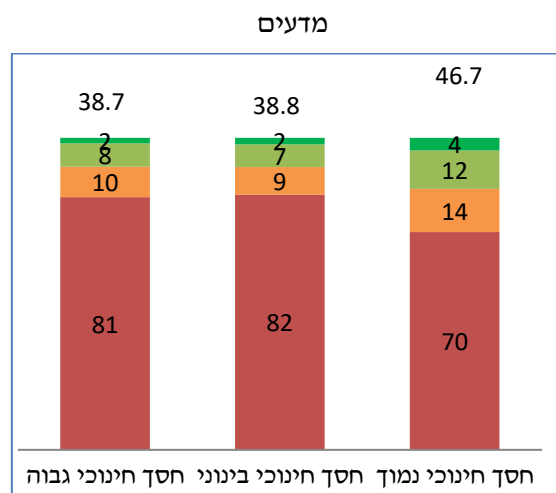
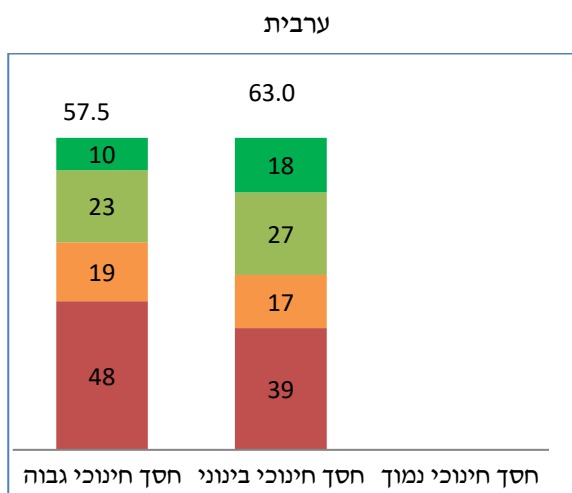
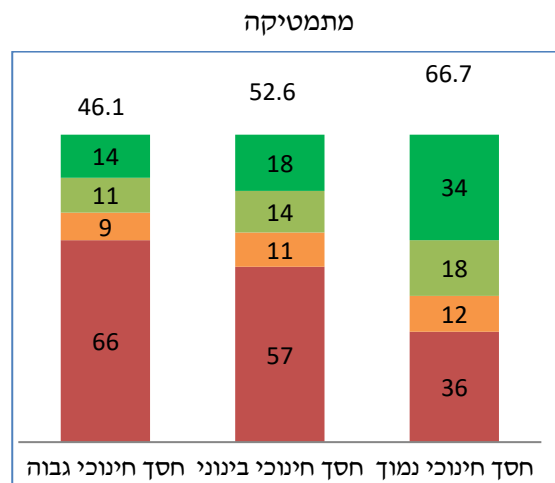
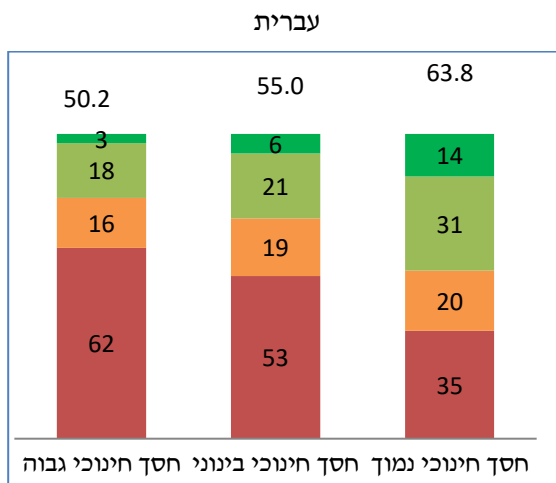
בתי הספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך מתאפיינים ב-5% תלמידים עולים ואחוז נמוך של תלמידים ממוצא אתיופי (1%). בתי הספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי גבוה מתאפיינים באחוז נמוך של תלמידים עולים (3%) ואחוז גבוה יחסית של תלמידים ממוצא אתיופי (3%).

■ בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

השכלת הורים לפי מדד טיפוח בית ספרי
מאחר והשכלת הורים מהווה פרמטר בחישוב מדד טיפוח בית ספרי, ברור שקיים מתאם משמעותי בין השניים. כפי שניתן לראות בתרשים תלמידים שלמדו בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר בעלי חסך חינוכי בינוני והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר בעלי חסך חינוכי גבוה.

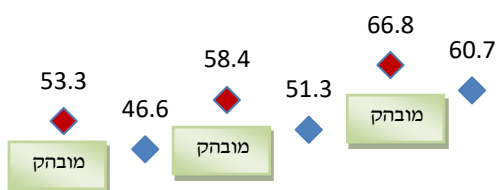
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד טיפח בית ספרי

במדד הטיפוח הבית ספרי נעשה שימוש רב כמנבא הישגי תלמידים ומערך התרשימים מוכיח מדוע. כמעט בכל מקצועות ההיבחנות (למעט מדעים) קיימת אותה מגמת פערים מובהקים – הישגי תלמידים מבתי ספר המוגדרים בעלי חסד חינוכי נמוך גבוהים במובהק כבחצי ציון עד ציון מאלו של התלמידים מבתי ספר בעלי חסד חינוכי בינוני והאחרונים בתורם בעלי הישגים גבוהים באותה צורה מבעלי חסד חינוכי גבוה.

בבחינה במדעים דומים הישגי תלמידים מבתי ספר בעלי חסד חינוכי בינוני להישגי תלמידים מבתי ספר בעלי חסד חינוכי נמוך. חשוב לציין כי גם בקרב האוכלוסייה המוגדרת חזקה (חסד חינוכי נמוך) 70% מהתלמידים קיבלו ציון מתחת ל-60 בבחינה.

ציון 85 ומעלה ציון 71-84 ציון 60-70 ציון מתחת ל-60

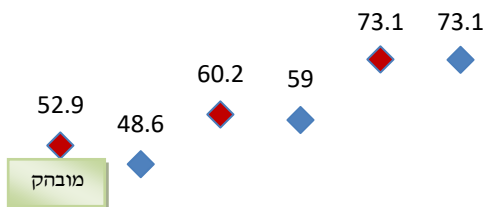
עברית

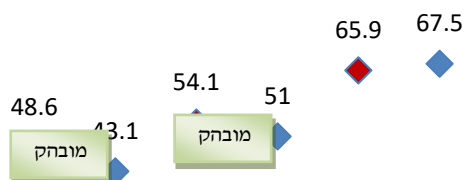
השוואה לפי מין
 בצורה גורפת ניתן לאמור כי לבנות הישגים טובים יותר בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי גבוה. בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך נמצאה עליונות מובהקת לבנות רק בתחום העברית.

בנות	בנים	בנות	בנים	בנות	בנים
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך	חסך חינוכי נמוך

אנגלית

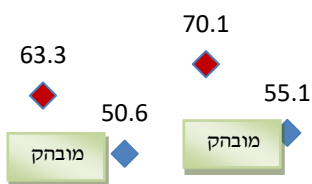
מתמטיקה

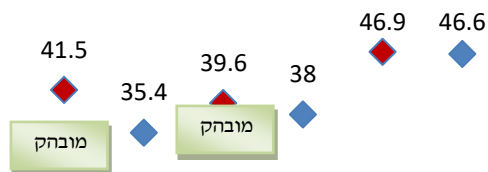
בנות	בנים	בנות	בנים	בנות	בנים
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך	חסך חינוכי נמוך

בנות	בנים	בנות	בנים	בנות	בנים
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך	חסך חינוכי נמוך

ערבית

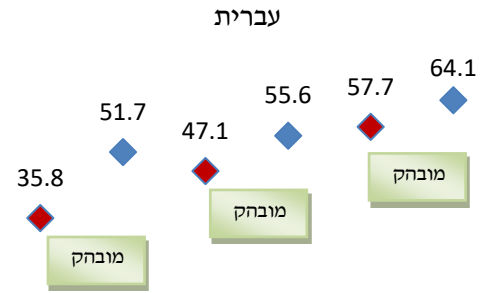
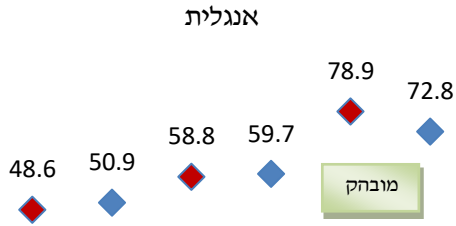
מדעים

בנות	בנים	בנות	בנים	בנות	בנים
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך	חסך חינוכי נמוך

בנות	בנים	בנות	בנים	בנות	בנים
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך	חסך חינוכי נמוך

ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60 ■

תלמידים עולים	ילידי הארץ
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני
חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך

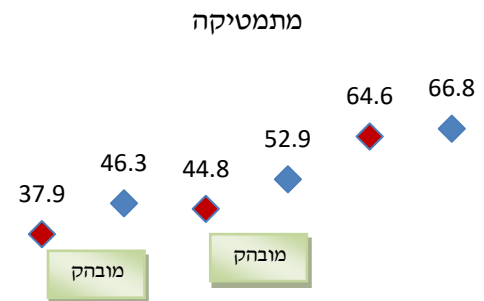
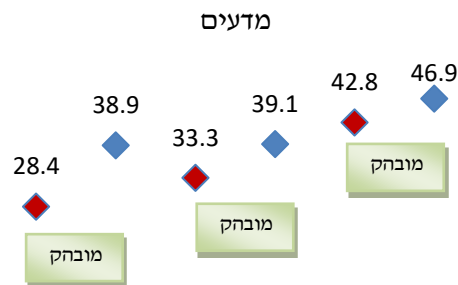
תלמידים עולים	ילידי הארץ
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני
חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך

השוואת תלמידים עולים לילידי הארץ

כמעט בכל ממדי ההיבחנות המוצגים במערך התרשימים הישגי התלמידים העולים נמוכים במובהק מהישגי התלמידים ילידי הארץ.

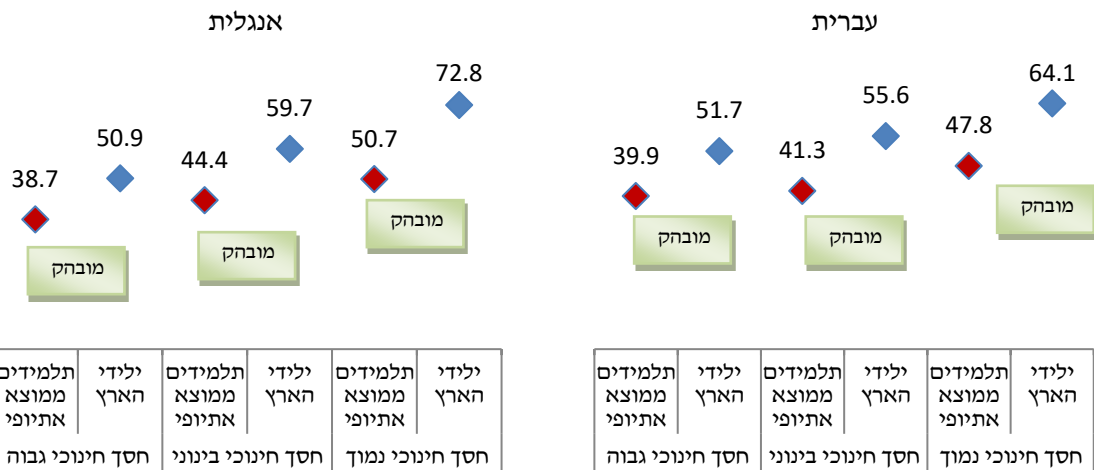
בבחינת המיצ"ב באנגלית בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך הישגי התלמידים העולים גבוהים במובהק מהישגי התלמידים ילידי הארץ, בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי בינוני ונמוך הישגי התלמידים העולים דומים לאלו של ילידי הארץ.

בבחינת המיצ"ב במתמטיקה דומים הישגי התלמידים העולים בבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך להישגי חבריהם ילידי הארץ.

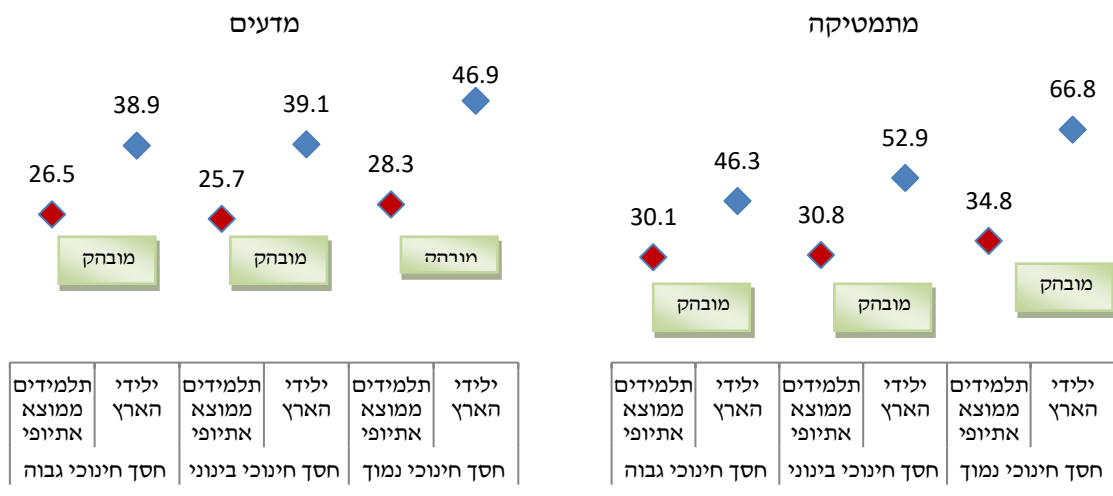

תלמידים עולים	ילידי הארץ
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני
חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך

תלמידים עולים	ילידי הארץ
חסך חינוכי גבוה	חסך חינוכי בינוני
חסך חינוכי בינוני	חסך חינוכי נמוך

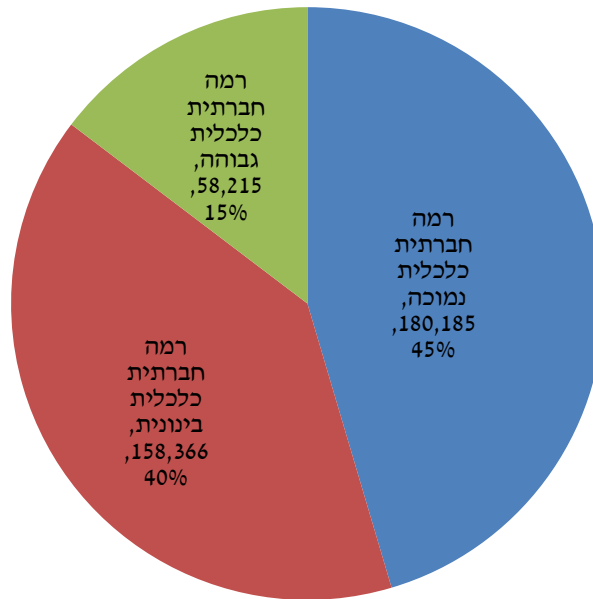

השוואת תלמידים ממוצא אתיופי לילידי הארץ שאינם ממוצא זה
 בכל ממדי ההיבחות המוצגים במערך התרשימים הישגי התלמידים ממוצא אתיופי נמוכים במובהק מהישגי התלמידים ילידי הארץ. הפערים הגדולים ביותר נמצאו בקרב תלמידים שלמדו בבתי ספר המוגדרים בעלי חסד חינוכי נמוך, כאשר הפערים המשמעותיים ביותר נמצאו בבחינת המיצ"ב במתמטיקה. חשוב לציין כי בתחומי ההיבחות, מתמטיקה במדעים, הישגי התלמידים ממוצא אתיופי דומים על פני כל קטגוריות מדד הטיפוח.

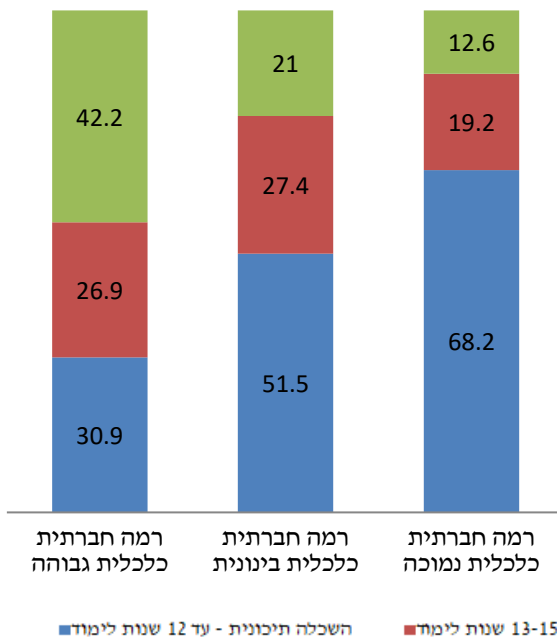
2.ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי המדד החברתי כלכלי של יישוב בית הספר בצורה הבאה:

לא נמצאו הבדלים משמעותיים מבחינת הפילוח לפי מין

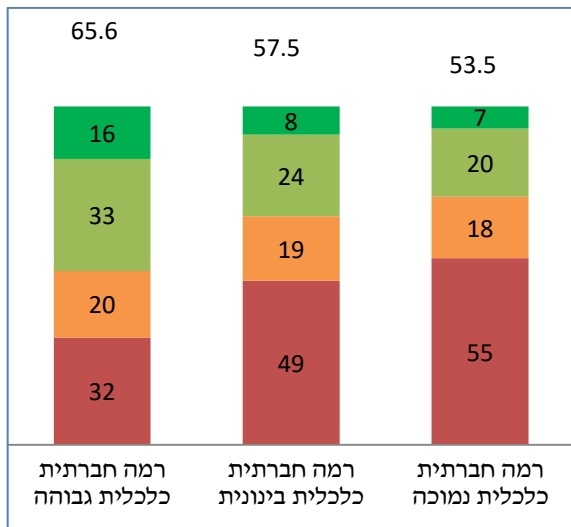
בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמת חברתית כלכלית נמוכה מתאפיינים באחוז נמוך יחסית של **תלמידים עולים ותלמידים ממוצא אתיופי** (3% ופחות מ-1% בהתאמה). בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמת חברתית כלכלית בינונית נמצאו 6% **תלמידים עולים** ו-3% **תלמידים ממוצא אתיופי**. בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמת חברתית כלכלית גבוהה נמצאו 8% **תלמידים עולים** ו-1% **תלמידים ממוצא אתיופי**.

השכלת הורים לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר
 המדד החברתי כלכלי של יישוב בית הספר נמצא במתאם מסוים עם ממוצע השכלת הורי התלמידים.
 כפי שניתן לראות בתרשים, תלמידים שלמדו בבתי ספר ביישובים במדד חברתי כלכלי גבוה מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר ביישובים במדד חברתי כלכלי בינוני והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר ביישובים במדד חברתי כלכלי נמוך.

בעלי תארים מתקדמים - מועל 16 שנות לימוד | בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד | השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

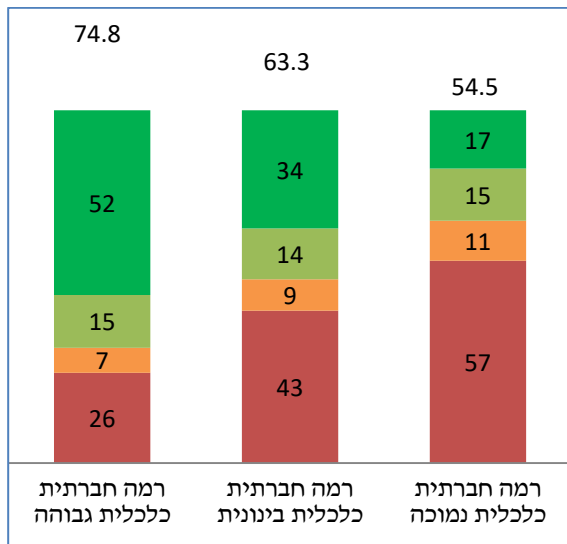
עברית

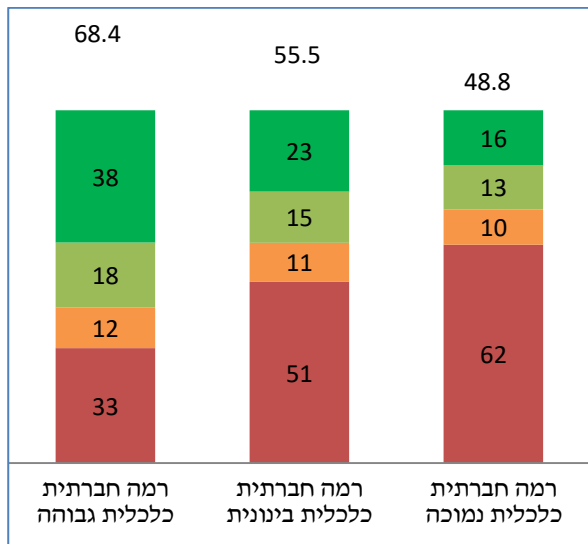
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר

פחות מחמישית מתלמידי כיתות ח' ביישובים ברמה חברתית כלכלית נמוכה נבחנו בבחינות המיצ"ב (מעל 70% מהם מהחינוך הערבי). קיימים הבדלים מובהקים בין שלוש הקטגוריות החברתיות כלכליות בתחומים עברית, מתמטיקה ואנגלית. בקרב כל התלמידים נמצאו הישגים נמוכים בבחינה במדעים, אפילו בקרב התלמידים מיישובים ברמה הכלכלית חברתית הגבוהה ביותר (שני שליש מהם קיבלו ציון נמוך מ-60 בבחינה).

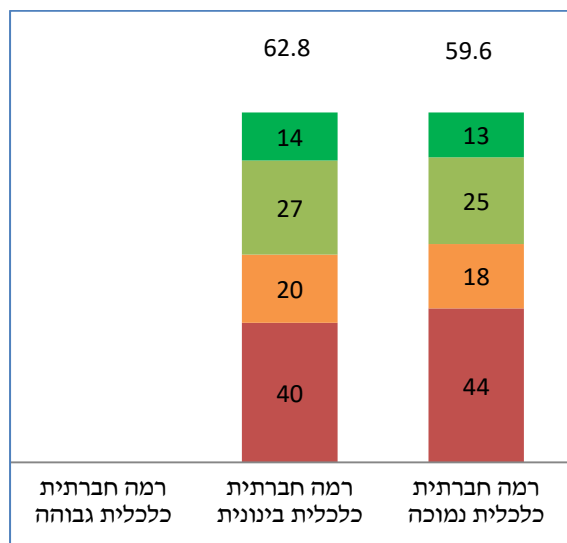
אנגלית

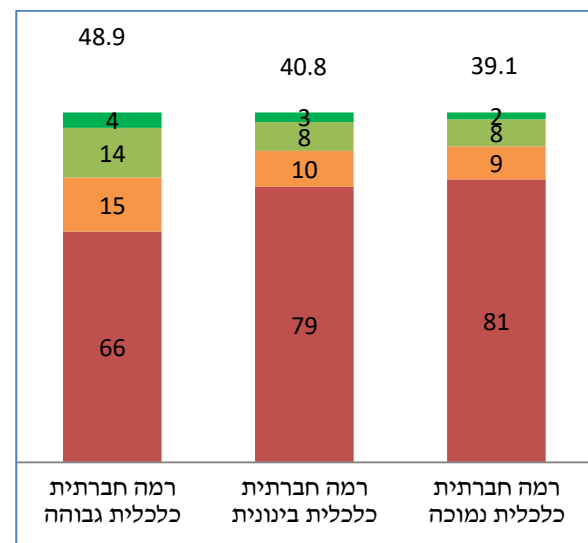
מתמטיקה

ערבית

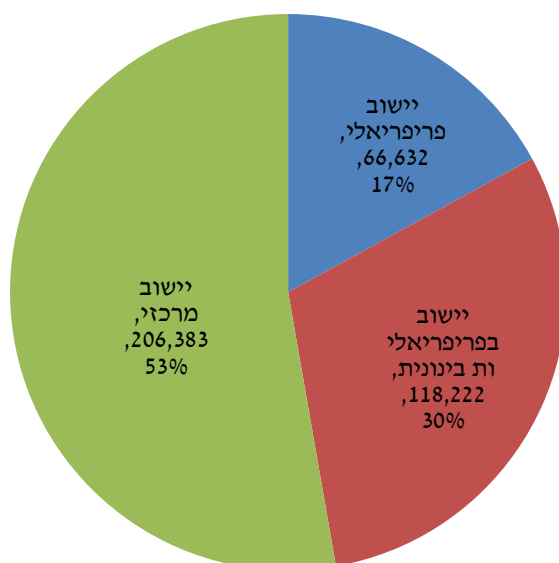
מדעים

ציון 85 ומעלה ציון בין 71-84 ציון בין 60-70 ציון מתחת ל-60

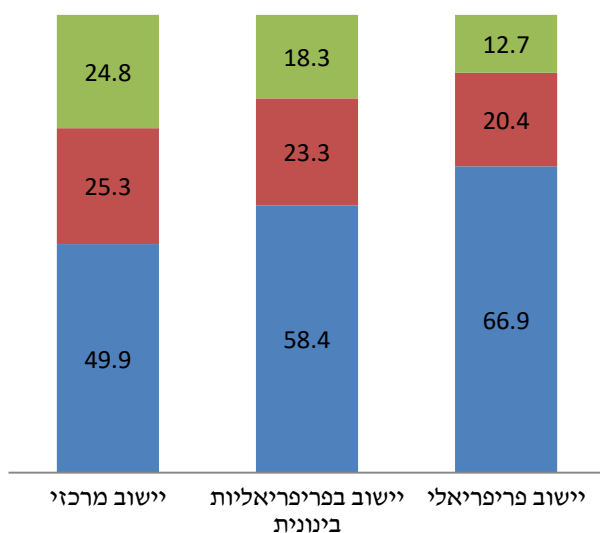
3.ג.1. מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר בצורה הבאה:

לא נמצאו הבדלים משמעותיים מבחינת הפילוח לפי מין

בתי הספר הנמצאים ביישובים פריפריאליים מתאפיינים באחוז נמוך יחסית של **תלמידים עולים ותלמידים ממוצא אתיופי** (2% ופחות מ-1% בהתאמה). בבתי הספר הנמצאים ביישובים מרכזיים וביישובים ברמת פריפריאליות בינונית נמצאו 5%-6% **תלמידים עולים** ו-2%-3% **תלמידים ממוצא אתיופי**.

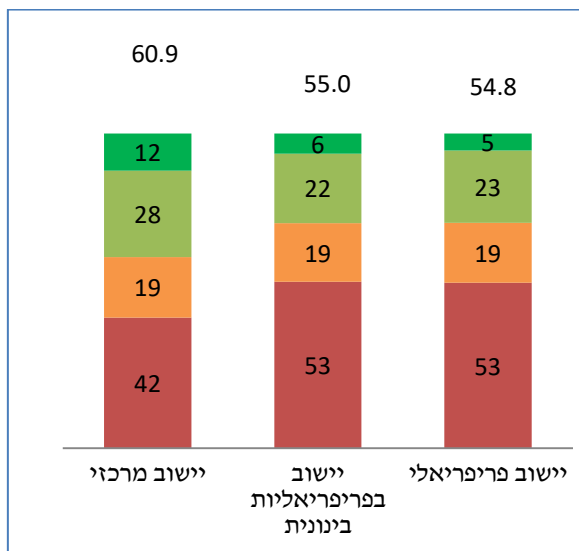
השכלת הורים לפי מדד טיפוח בית ספרי

מדד הפריפריאליות של יישוב בית הספר נמצא במתאם מסוים עם ממוצע השכלת הורי התלמידים.

כפי שניתן לראות בתרשים תלמידים שלמדו בבתי ספר ביישובים מרכזיים מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר ביישובים בעלי רמת פריפריאליות בינונית והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר ביישובים פריפריאליים.

בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד ■

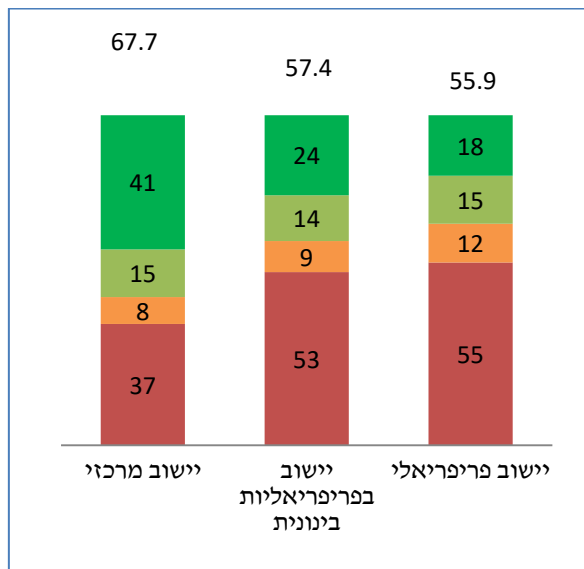
עברית

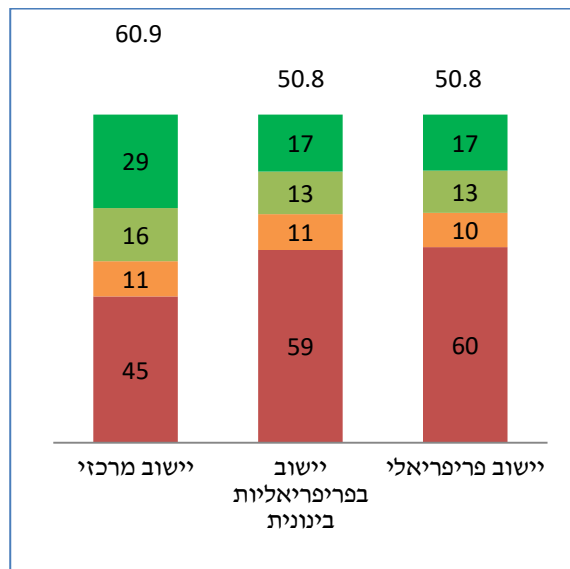
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר

לפי מדד הפריפריאליות של יישוב בית הספר לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין הישגי תלמידים ביישובים פריפריאליים וביישובים ברמת פריפריאליות בינונית. הישגי התלמידים בבתי הספר ביישובים המרכזיים גבוהים במובהק על פני כל תחומי ההיבחנות למעט ערבית. בקרב כל התלמידים נמצאו הישגים נמוכים בבחינה במדעים, אפילו בקרב התלמידים מיישובים מרכזיים (73% קיבלו ציון נמוך מ-60 בבחינה).

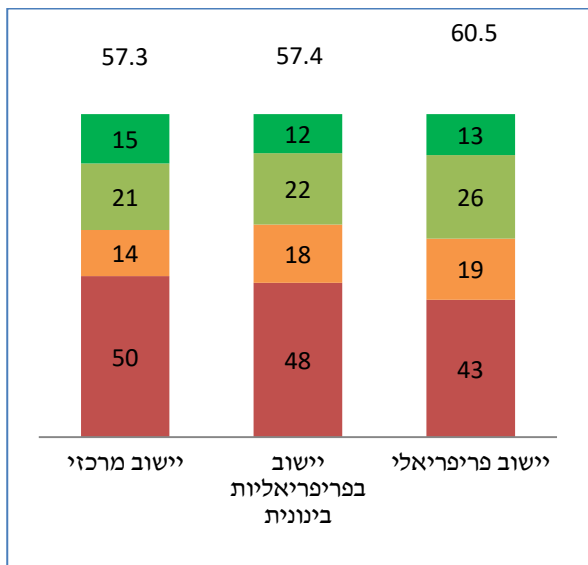
אנגלית

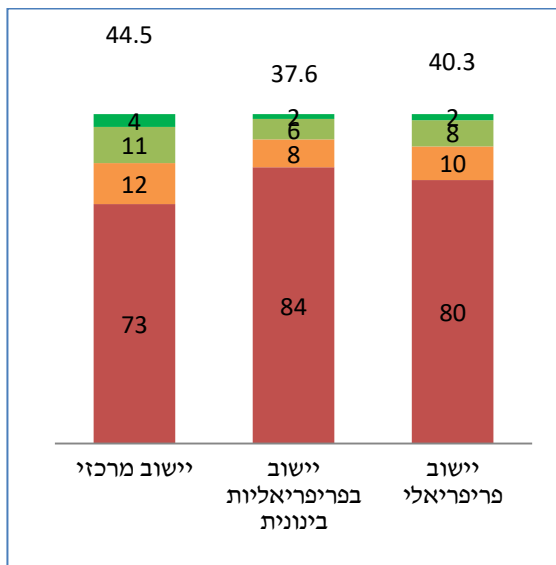
מתמטיקה

ערבית

מדעים

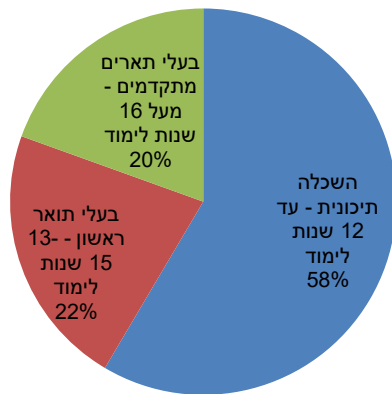
■ ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

2.א. בתי הספר הגדולים - מאפייני הישגי תלמידים – כללי

בשנת הלימודים תשע"ז למדו בשכבות ז'-ט', בבתי ספר גדולים, בחינוך הרגיל 240,443 תלמידים.

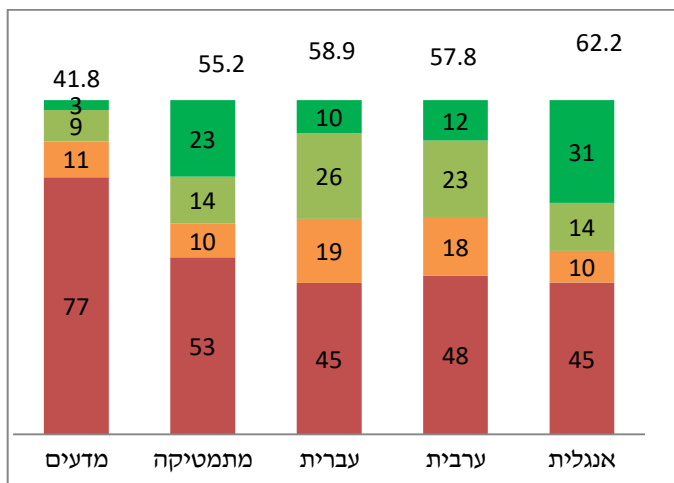
בכל אחת מהשכבות, כ-80,000 תלמידים, 49% מהם **בנים** ו-51% **בנות**. 4% מכלל התלמידים (קרוב ל-9,300 תלמידים) נולדו בארצות אחרות מ**ישראל** ו-2% מכלל התלמידים (כמעט 4,500 תלמידים) הינם מ**מוצא אתיופיה**⁴.

השכלת הורים

מעל למחצית מכלל התלמידים מגיעים מבתיים בהם ממוצע השכלת ההורים עומד על 12 שנות לימוד לכל היותר (השכלה תיכונית). לכחמישית מהתלמידים, הורים בעלי תואר ראשון ולחמישית מהתלמידים הורים בעלי תארים מתקדמים.

בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד ■

ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60 ■

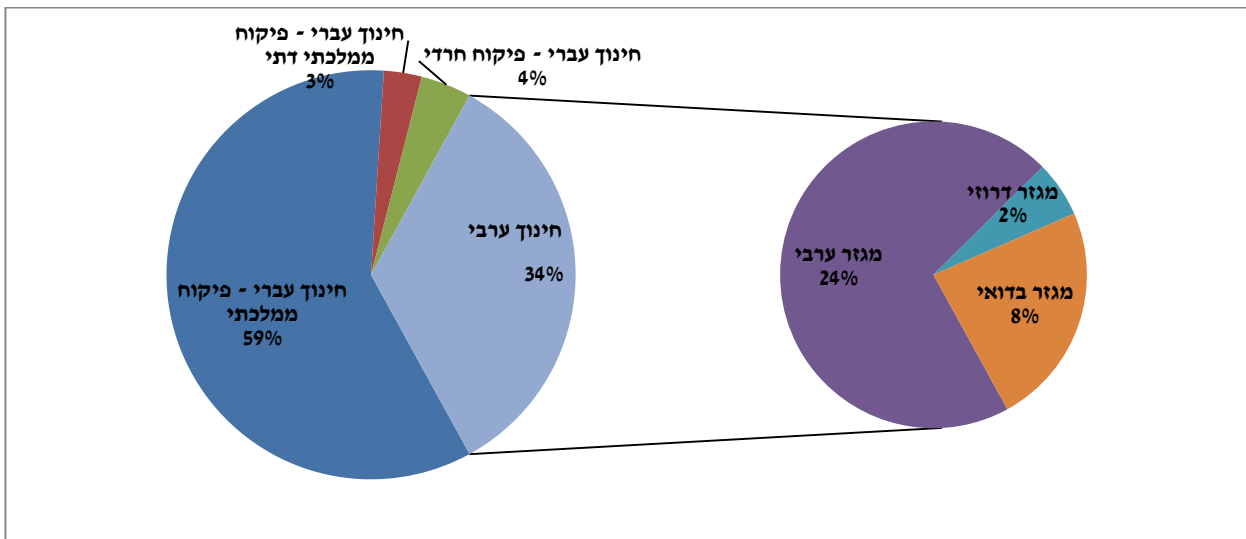
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב

בבחינות המיצ"ב במדעים, מתמטיקה ואנגלית נבחנו כרבע מכלל התלמידים בשכבת ח'. תחום הידע בו ההישגים הם הגבוהים ביותר הוא אנגלית ותחום הידע בו ההישגים הם הנמוכים ביותר הוא מדעים. בתחום שפת האם (עברית וערבית) הישגי תלמידים דומים.

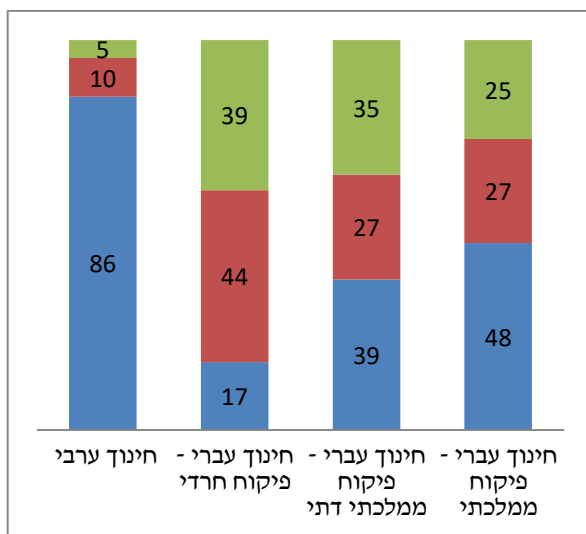
⁴ נולדו באתיופיה או שאחד מהוריהם נולד באתיופיה.

2.א.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מגזר ופיקוח

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מגזר ופיקוח בצורה הבאה:

בפיקוח הממלכתי בחינוך העברי ובחינוך הערבי על כל מגזריו, 51% מהתלמידים הם **בנים** ו-49% **בנות**. בפיקוח הממלכתי דתי והחרדי עקב העובדה שבתי הספר הגדולים מכילים רק כעשירית מהתלמידים, הפילוח המגדרי שונה מהרגיל (בפיקוח הממלכתי דתי 43% בנים ו-57% בנות ובפיקוח החרדי)

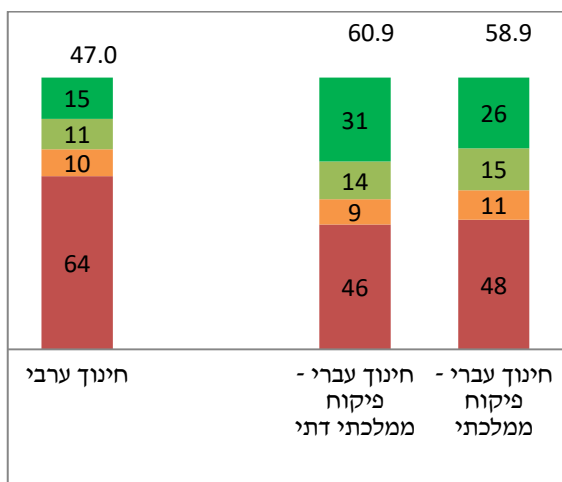

השכלת הורים לפי מגזר ופיקוח
 תלמידי שכבות ז'-ט' בבתי הספר הגדולים בפיקוחים הממלכתי דתי והחרדי הגיעו מרקע משפחתי המשכיל ביותר בהשוואה לאוכלוסיות האחרות: 35%-39% הגיעו מבתים בהם להורים תארים אקדמיים מתקדמים, מעל ל-40% בפיקוח החרדי וקצת מעל רבע מתלמידי הפיקוח הממלכתי דתי הגיעו מבתים בהם להורים תואר ראשון.
 בחינוך העברי בפיקוח הממלכתי כמחצית מהתלמידים הגיעו ממשפחות שלהורים השכלה תיכונית בלבד.

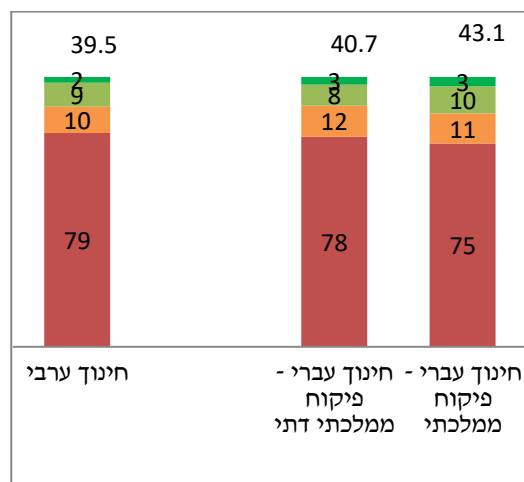
תלמידי החינוך הערבי הגיעו ממשפחות שלהורים בהם השכלה נמוכה יחסית לאוכלוסיות האחרות: מעל ל-80% מהתלמידים מגיעים ממשפחות שלהורים לכל היותר השכלה תיכונית ורק לאחוזים בודדים מהתלמידים, הורים בעלי תארים מתקדמים.

בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד | בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד | השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד

מתמטיקה

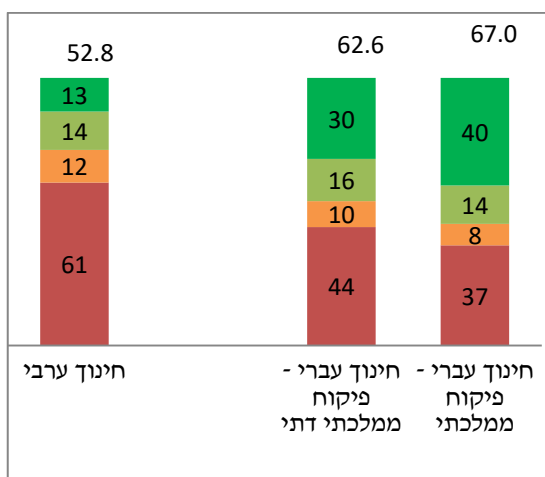
מדעים

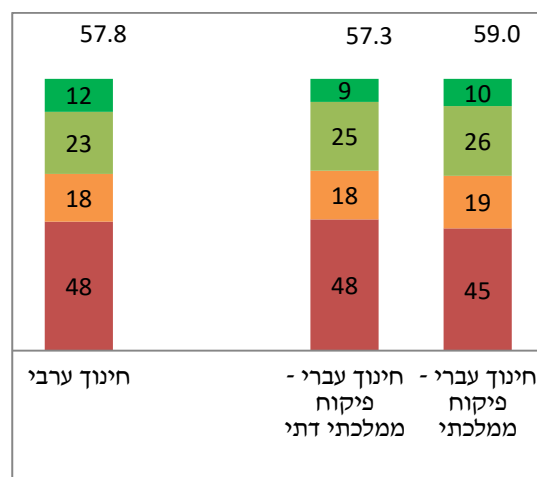
הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב לפי מגזר ופיקוח.

בבחינה במתמטיקה הישגי תלמידי החינוך הערבי נמוכים משמעותית מהישגי תלמידי החינוך העברי, בבחינות בתחומי המדעים ושפת האם דומים הישגיהם להישגי התלמידים בחינוך העברי. בתחום האנגלית הישגי תלמידי החינוך העברי ממלכתי גבוהים משמעותית מהישגי תלמידי הפיקוח הממלכתי דתי והחינוך הערבי.

אנגלית

שפת אם⁵

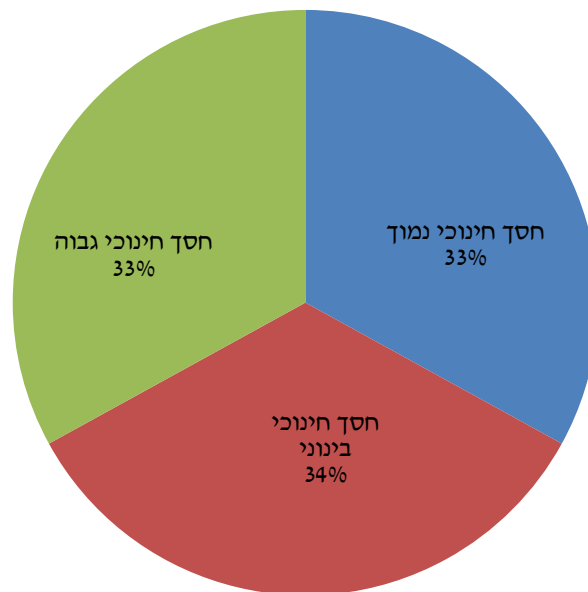
■ ציון 85 ומעלה ■ ציון בין 71-84 ■ ציון בין 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

⁵ עברית בחינוך העברי, ערבית בחינוך הערבי

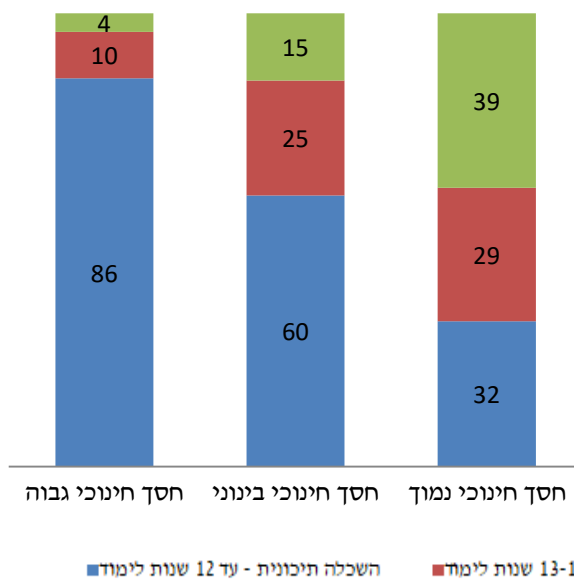
2.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדדים חברתיים כלכליים

2.ב.1. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד טיפוח בית ספרי

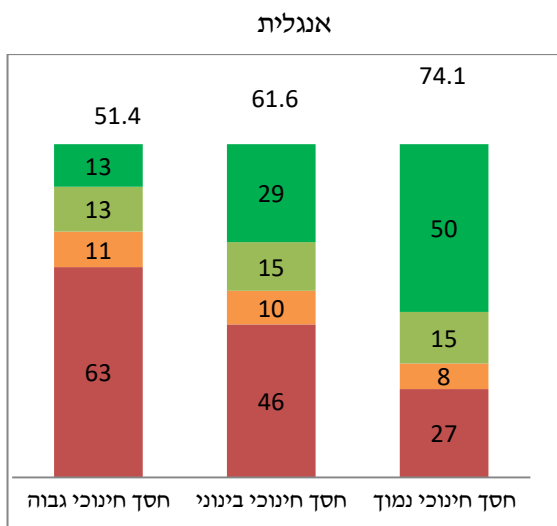
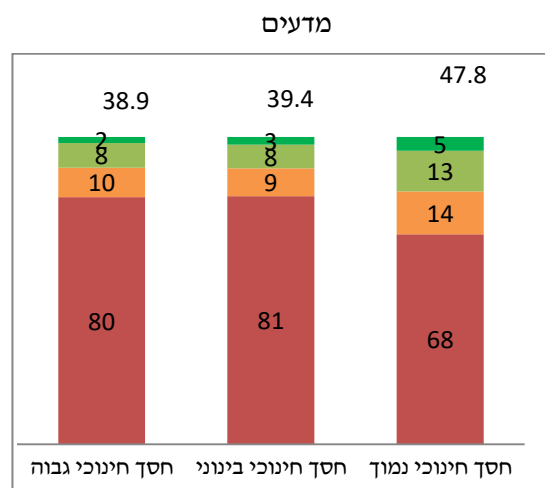
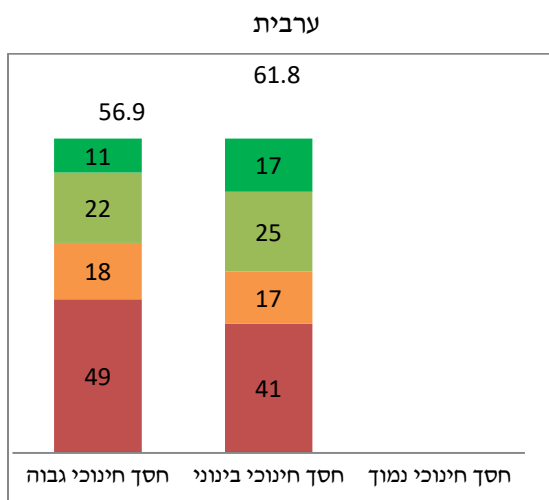
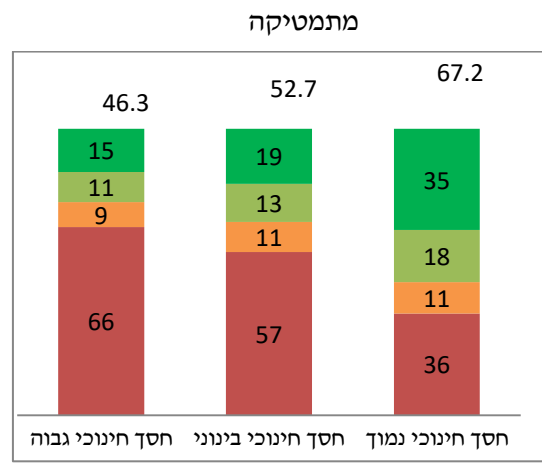
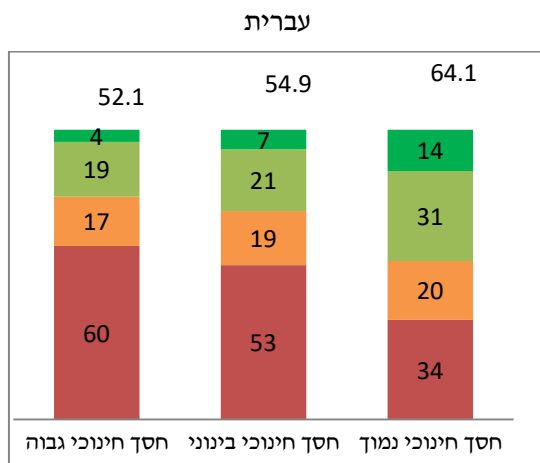
בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מדד טיפוח בית הספר בצורה הבאה:

בתי הספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך מתאפיינים ב-5% תלמידים עולים ואחוז נמוך של תלמידים ממוצא אתיופי (1%). בתי הספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי בינוני מתאפיינים (%) ואחוז גבוה יחסית של תלמידים ממוצא אתיופי (3%). בתי הספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי גבוה מתאפיינים באחוז נמוך של תלמידים עולים (1%).

השכלת הורים לפי מדד טיפוח בית ספרי
מאחר והשכלת הורים מהווה פרמטר בחישוב מדד טיפוח בית ספרי, ברור שקיים מתאם משמעותי בין השניים. כפי שניתן לראות בתרשים תלמידים שלמדו בבתי ספר גדולים המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר בעלי חסך חינוכי בינוני והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר בעלי חסך חינוכי גבוה.

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד טיפח בית ספרי

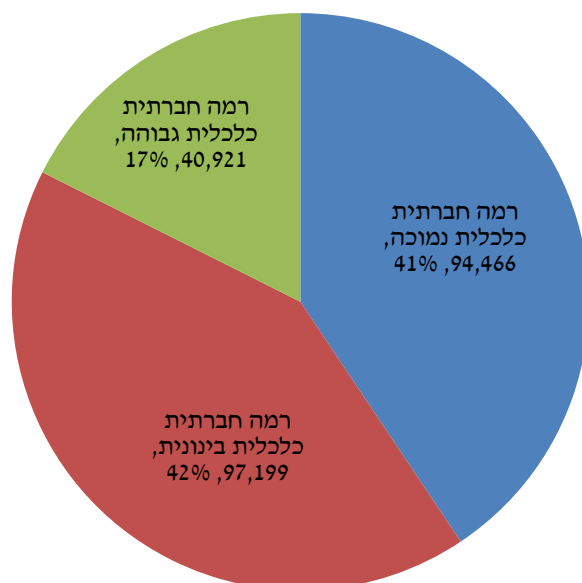
במדד הטיפוח הבית ספרי נעשה שימוש רב כמנבא הישגי תלמידים ומערך התרשימים מוכיח מדוע. כמעט בכל מקצועות ההיבחנות (למעט מדעים) קיימות אותה מגמת פערים מובהקים – הישגי תלמידים מבתי ספר המוגדרים בעלי חסך חינוכי נמוך גבוהים במובהק כבחצי ציון עד ציון מאלו של התלמידים מבתי ספר בעלי חסך חינוכי בינוני והאחרונים בתורם בעלי הישגים גבוהים באותה צורה מבעלי חסך חינוכי גבוה.

בבחינה במדעים דומים הישגי תלמידים מבתי ספר בעלי חסך חינוכי בינוני להישגי תלמידים מבתי ספר בעלי חסך חינוכי נמוך. חשוב לציין כי גם בקרב האוכלוסייה המוגדרת חזקה (חסך חינוכי נמוך) 68% מהתלמידים קיבלו ציון מתחת ל-60 בבחינה.

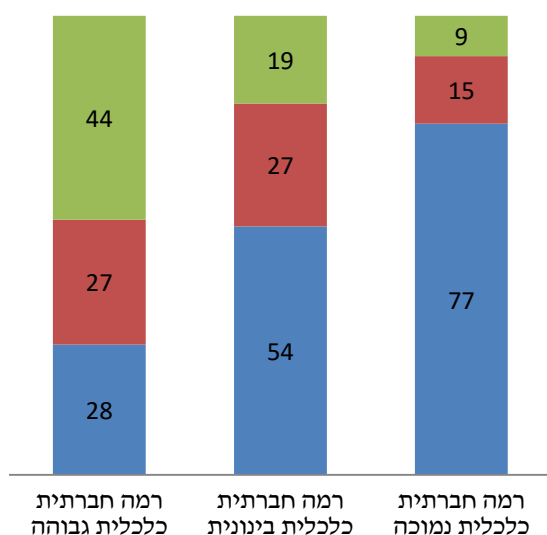
ציון 85 ומעלה ■ ציון 71-84 ■ ציון 60-70 ■ ציון מתחת ל-60

2.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי המדד החברתי כלכלי של יישוב בית הספר בצורה הבאה:

בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמה חברתית כלכלית נמוכה מתאפיינים באחוז נמוך יחסית של **תלמידים עולים ותלמידים ממוצא אתיופי** (1% ופחות מ-1% בהתאמה). בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמה חברתית כלכלית בינונית נמצאו 6% **תלמידים עולים** ו-4% **תלמידים ממוצא אתיופי**. בתי הספר הנמצאים ביישובים ברמה חברתית כלכלית גבוהה נמצאו 6% **תלמידים עולים** ופחות מ-1% **תלמידים ממוצא אתיופי**.

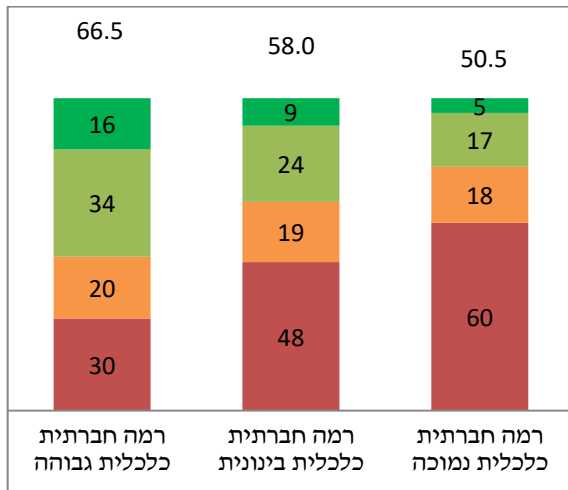
השכלת הורים לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר

המדד החברתי כלכלי של יישוב בית הספר נמצא במתאם מסוים עם ממוצע השכלת הורי התלמידים.

כפי שניתן לראות בתרשים, תלמידים שלמדו בבתי ספר ביישובים במדד חברתי כלכלי גבוה מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר ביישובים במדד חברתי כלכלי בינוני והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר ביישובים במדד חברתי כלכלי נמוך.

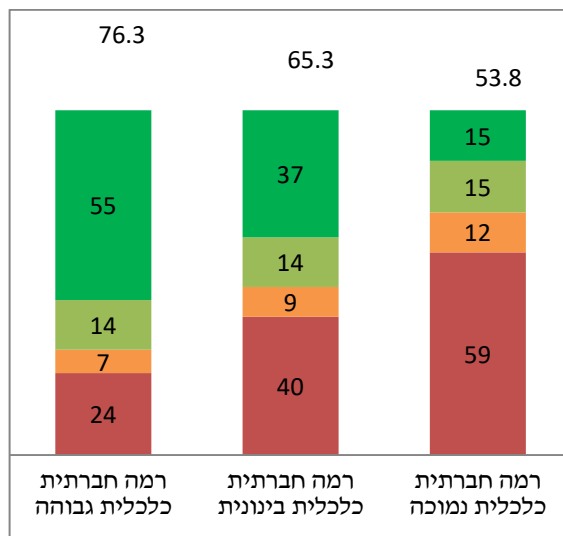
בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד ■

עברית

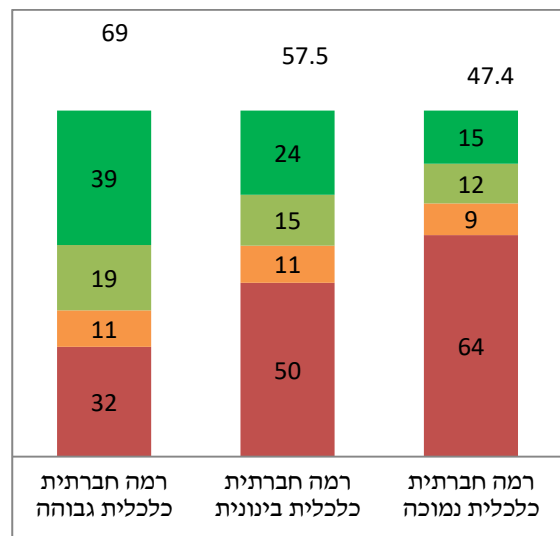

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד חברתי כלכלי של יישוב בית הספר
קיימים הבדלים מובהקים בין שלוש הקטגוריות החברתיות כלכליות בתחומים עברית, מתמטיקה ואנגלית. בקרב כל התלמידים נמצאו הישגים נמוכים בבחינה במדעים, אפילו בקרב התלמידים מיישובים ברמה הכלכלית חברתית הגבוהה ביותר (שני שליש מהם קיבלו ציון נמוך מ-60 בבחינה).

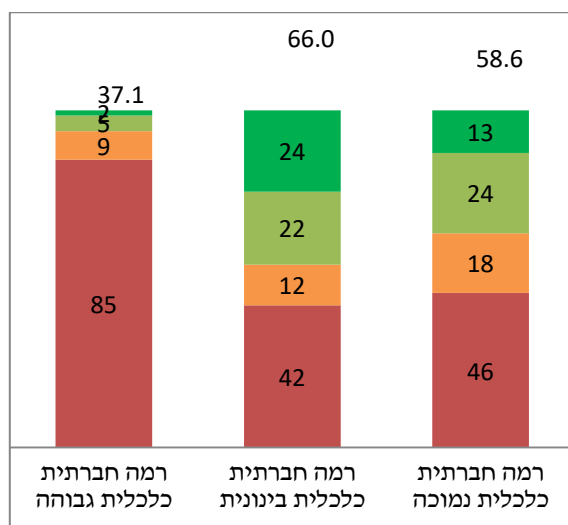
אנגלית

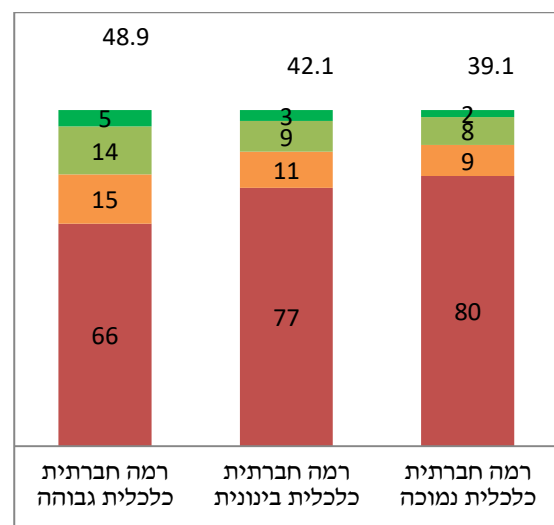
מתמטיקה

ערבית

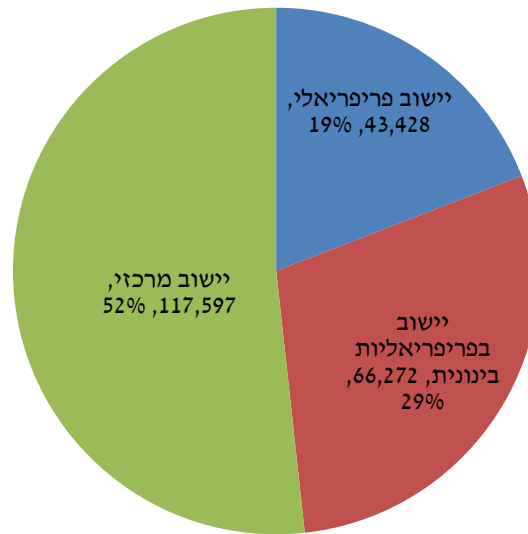
מדעים

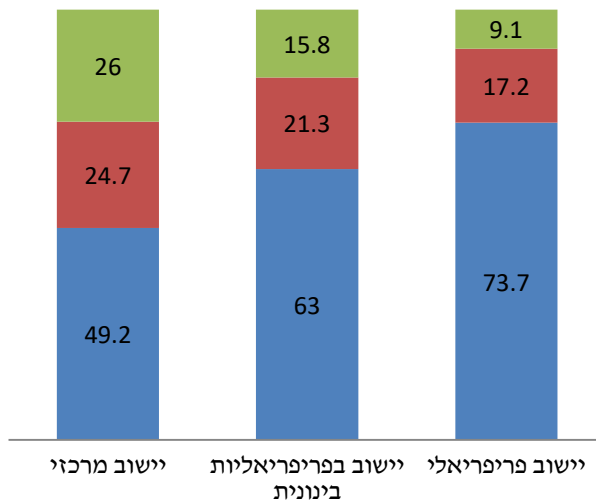
ציון 85 ומעלה ציון 71-84 ציון 60-70 ציון מתחת ל-60

3.ב.2. בתי הספר הגדולים - מאפייני והישגי תלמידים – לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר

בשנת הלימודים תשע"ז התפלגו התלמידים בשכבות ז'-ט' בחינוך הרגיל, לפי מדד פריפריאליות של יישוב בית הספר בצורה הבאה :

בתי הספר הנמצאים ביישובים פריפריאליים מתאפיינים באחוז נמוך יחסית של תלמידים עולים ותלמידים ממוצא אתיופי (2% ופחות מ-1% בהתאמה). בבתי הספר הנמצאים ביישובים מרכזיים וביישובים ברמת פריפריאליות בינונית נמצאו 4%-5% תלמידים עולים ו-2% תלמידים ממוצא אתיופי.

השכלת הורים לפי מדד טיפוח בית ספרי

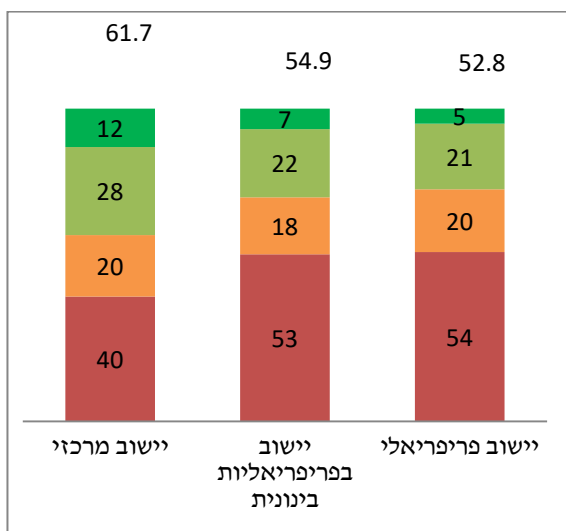
מדד הפריפריאליות של יישוב בית הספר נמצא במתאם מסוים עם ממוצע השכלת הורי התלמידים.

כפי שניתן לראות בתרשים תלמידים שלמדו בבתי ספר ביישובים מרכזיים מגיעים מרקע השכלתי גבוה יותר מאשר תלמידים בבתי ספר ביישובים בעלי רמת פריפריאליות בינונית והאחרונים מגיעים מרקע השכלתי גבוה במובהק מהתלמידים בבתי הספר ביישובים פריפריאליים.

בעלי תארים מתקדמים - מעל 16 שנות לימוד ■ בעלי תואר ראשון - 13-15 שנות לימוד ■ השכלה תיכונית - עד 12 שנות לימוד ■

עברית

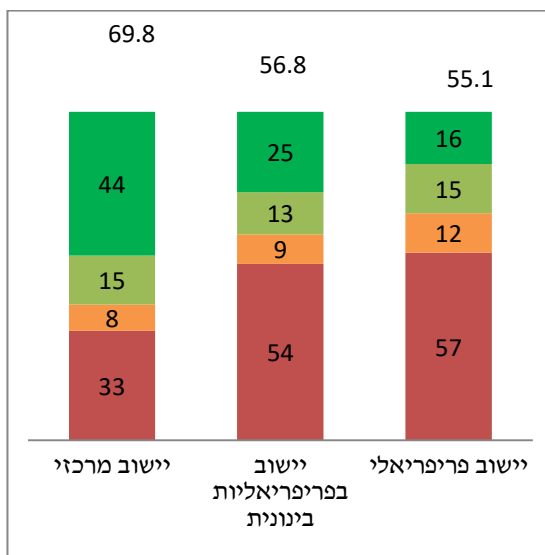

הישגי תלמידים בבחינות המיצ"ב, לפי מדד

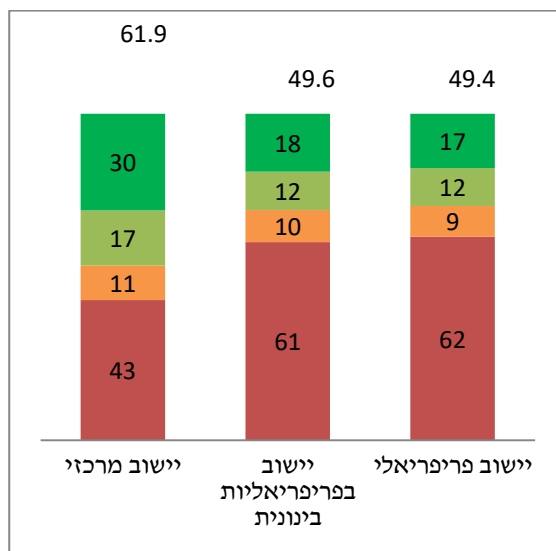
פריפריאליות של יישוב בית הספר

לפי מדד הפריפריאליות של יישוב בית הספר לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין הישגי תלמידים ביישובים פריפריאליים וביישובים ברמת פריפריאליות בינונית. הישגי התלמידים בבתי הספר ביישובים המרכזיים גבוהים במובהק על פני כל תחומי ההיבחנות למעט ערבית. בקרב כל התלמידים נמצאו הישגים נמוכים בבחינה במדעים, אפילו בקרב התלמידים מיישובים מרכזיים (71% קיבלו ציון נמוך מ-60 בבחינה).

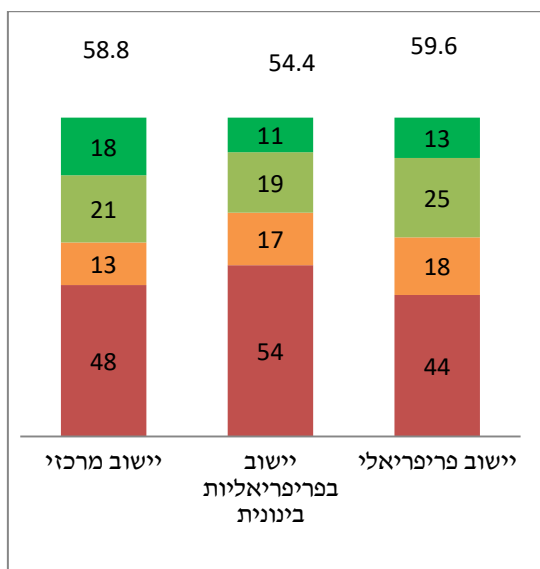
אנגלית

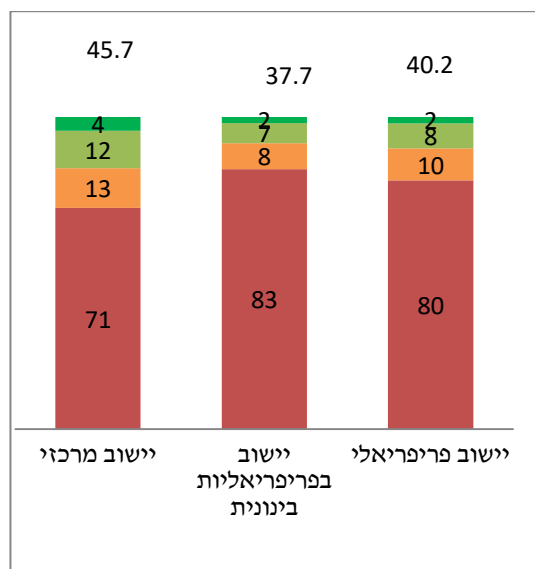
מתמטיקה

ערבית

מדעים

ציון 85 ומעלה ציון בין 71-84 ציון בין 60-70 ציון מתחת ל-60